

Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы
Яңа Нәдер авыл Советы

КАРАРЫ

12 май 2022 ел

№49

Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы «Яңа Нәдер авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советының «Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының Яңа Нәдер авылы җирлегенең Җирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләрен раслау турында» 2012 елның 27 декабрдәге 62 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында»

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 4 өлеше, Өлмәт муниципаль районының «Яңа Нәдер авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге уставы, Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы Советының 2021 елның 28 сентябрдәге 81 номерлы «Өлмәт муниципаль районы территориясендә урнашкан җирлекләргә шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендә җирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләргә хәл итү буенча «Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы» муниципаль берәмлеге вәкаләтләренең бер өлешен тапшыру турында» карары нигезендә

Яңа Нәдер авыл Советы КАРАР БИРӨ:

1. Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы «Яңа Нәдер авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советының 2012 елның 27 декабрдәге 62 номерлы «Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының Яңа Нәдер авылы җирлегенең Җирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләрен раслау турында» карарына түбәндәге үзгәрешләр кертүгә:

- Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы Яңа Нәдер авыл җирлегеннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең I, II, III өлешләрен яңа редакциядә баян итүгә (карарга 1 нче кушымта).

2. Өлеге карарны Яңа Нәдер ав., Совет ур., 81 йорт торак пункт территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында игълан итүгә, «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы»нда (PRAVO.TATARSTAN.RU), «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлдәренең Өлмәт муниципаль районы сайтында урнаштырырга.

3. Өлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

4. Өлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Яңа Нәдер авыл җирлеге башлыгына йөкләргә.

Яңа Нәдер
авыл җирлеге башлыгы

С.М. Миннебаев

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль
районы Яңа Нәдер авыл Советының 2022
елның 12 маеның карарына 1 нче кшумта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ӘЛМӘТ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢА НӘДЕР АВЫЛЫ ЖИРЛЕГЕНЕҢ ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ
ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШЛӘР КАГЫЙДӘЛӘРЕ

Эчтөлөк

<i>1 Бүлөк. Шөһөр төзелешен зоналаштыру нигезендө жир билэмэлөрөннөн файдалану һәм төзелешне жайга салу тәртибе</i>	4
<i>1 Бүлөк . Гомуми нигезлэмэләр</i>	4
<i>1статья. Элеге Кагыйдэләрдә кулланыла торган төп төшенчәләр.</i>	4
<i>2 статья. Кагыйдэләрне кертү нигезләре, билгеләү һәм аның составы.</i>	9
<i>3 статья . Шөһөр төзелешен жайга салу линияләре.</i>	10
<i>4статья. Шөһөр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану.</i>	10
<i>5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турындагы мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем өчен ачык булуы. Жир билэмэлөрөннөн файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә физик һәм юридик затларның атнашуы.</i>	13
<i>6 статья. Кагыйдә бозган өчен җаваплылык.</i>	14
<i>2 Бүлөк. Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча барлыкка килгән мөнәсәбәтләрдә катнашучылар.</i>	14
<i>7статья. Объектлар һәм шөһөр төзелеше мөнәсәбәтләре субъектлары.</i>	14
<i>8статья. «Яңа Нәдер авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруны жайга салучы жирлеүзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары.</i>	15
<i>9 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча комиссия.</i>	16
<i>10 статья. Ижтимагый фикер алышулар, ачык тыңлаулар.</i>	16
<i>3 Бүлөк. Кагыйдәләр гамәлгә кәргәнче барлыкка килгән күчәмсез милектән файдалану хокуклары.</i>	22
<i>11статья. Элегрәк барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезлэмэләр.</i>	22
<i>12 статья. Кагыйдәләргә туры килми торган күчәмсез милек объектларын куллану һәм төзелеш үзгәрешләре.</i>	23
<i>4 Бүлөк. Жир участогын яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт. Капитал төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләштерүгә рөхсәт.</i>	24
<i>13 статья. Жир участогын яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү.</i>	24
<i>14 статья. Рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан кире кагуга рөхсәт алутәртибе.</i>	25
<i>5 Бүлөк. Территорияне планлаштыру буенча документлар.</i>	26
<i>15 статья. Территорияне планлаштыру буенча документлар.</i>	26
<i>16 статья. Территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү тәртибе.</i>	27

6 Бүлек. <i>Жир кишэрлеклөрен резервлау һәм алу.</i>	31
17 статья. <i>Муниципаль ихтыяжлар өчен жирлөрне резервлау.</i>	31
18 статья. <i>Муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишэрлеклөрен алу.</i>	32
19 статья. <i>Халык сервитутларын билгеләү.</i>	32
20 статья. <i>Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жир кишэрлеклөрәннән файдалану.</i>	32
7 Бүлек. <i>Йомгаклау нигезләмәләре.</i>	33
21 статья. <i>Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе.</i>	33
22 статья. <i>Кагыйдәләрне гамәлгә кертү турында.</i>	35
II бүлек. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ. ТЕРРИТОРИЯЛӨРНЕ ФАЙДАЛАНУ БУЕНЧА МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНА КАРТАЛАРЫ	36
8 Бүлек. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы	36
23 статья. <i>Әлмәт муниципаль районының «Яңа Нәдер авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы.</i>	36
9 Бүлек. Территорияне махсус шартлары булган зоналар картасы.	37
24 статья. <i>«Яңа Нәдер авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясеннән файдалану шартлары булган зоналар картасы.</i>	37
25 статья. <i>Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләр зоналары картасы.</i>	38
III БҮЛЭК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ.	38
10 Бүлек. <i>Рәхсәт ителгән күчәмсез милек төрләре һәм параметрлары өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары.</i>	38
26 статья. <i>Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территориаль зоналар төрләре.</i>	38
11 Бүлек. <i>Территорияләрне файдалануның махсус шартлары булган зоналарда билгеләнгән күчәмсез милекне куллануны чикләү өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары.</i>	73
27 статья. <i>Территорияләрне файдалануның махсус шартлары булган зоналар белән билгеләнгән күчәмсез милекне куллану чикләүләрен тасвирлау.</i>	73
28 статья. <i>Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары өчен билгеләнгән күчәмсез милекне куллану чикләүләрен тасвирлау.</i>	83
29 статья. <i>Ачык сервитутларның эш итү зоналары.</i>	83
12 БҮЛЭК. <i>Шәһәр төзелеше регламентлары тарафыннан кагылмый торган төп жирлөрне билгеләү, аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми.</i>	83
30 статья. <i>Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән гомуми файдаланудагы төп территорияләрне һәм жирлөрне билгеләү.</i>	84

І БҮЛЕК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ НИГЕЗЕНДӨ ЖҪИРДӨН ФАЙДАЛАНУНЫ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУНЫ ЖӘЙГА САЛУ ТӘРТИБЕ

1 бүлек. Гомүми нигезләмә

1 Статья . *Әлеге Кагыйдәләрдә кулланыла торган төп төшенчәләр.*

Әлеге Кагыйдәләрдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

жир кишәрлеген арендау - физик затка яки юридик затка аренда шартнамәсе буенча вакытлыча файдалануга түләү өчен жир кишәрлеге бирү;

территорияне төзекләндерү - муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән чаралар комплексын тормышка ашыру, гражданның яшәү шартларын яхшырту, муниципаль берәмлек территорияләренең санитар һәм эстетик торышын тәэмин итү һәм яхшырту, мондый территорияләрдә урнашкан торак пунктларның территорияләрен, шул исәптән гомүми кулланылыштагы территорияләрен, жир кишәрлекләрен, биналарны, төзелмәләрен, корылмаларны, якин-тирә территорияләрен карап тоту буенча эшчәнлек;

жир участкаларыннан һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану рөхсәт ителгән төрләр-эшчәнлек төрләре, объектлар, аларны жир кишәрлекләрендә әлеге эшчәнлек төрләре һәм объектлар исемнәре буенча гәмәлгә ашырырга һәм урнаштырырга рөхсәт ителә, әлеге Кагыйдәләрдә, башка норматив-хокукый актларда, норматив-техник документларда билгеләнгән тәләпләренә мәжбүри үтәгәндә, тиешле территориаль зоналарга карата шәһәр төзелеш регламентлары составында. Рөхсәт ителгән күчәмсез миләкне куллану төрләре рөхсәт ителгән куллануның төп төрләрен, шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләрен, рөхсәт ителгән куллануның өстәмә төрләрен үз эченә ала;

шәһәр төзелеш Регламентының «рөхсәт ителгән файдалануның өстәмә төрләре» исемлегендә аларны гәмәлгә ашыру рөхсәт ителгән эшчәнлекнең өстәмә төрләре - аерым территориаль зонага (подзонага) карата рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә карата һәм шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләренә карата өстәмә рәвештә генә рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гәмәлгә ашырыла. Шул ук вакытта әлеге Кагыйдәләр белән мондый эшчәнлекнең күләме һәм башка параметрлары буенча рөхсәт ителгән файдалануның тиешле төп төрләренең һәм шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләренең күләмнәре һәм башка параметрлары белән чагыштырганда чикләүләр билгеләнә;

генераль план - территориаль планлаштыру документының төре, ул жирлекнең территориаль планлаштыру максатларын, бурычларын һәм юнәлешләрен һәм аларны тормышка ашыру этапларын билгели, Территориянең тотрыклы үсешен тәэмин итү өчен эшләнә;

жир кишәрлекләренең дәүләт кадастр исәбе - жир кишәрлекләренең бердәм дәүләт реестрында тасвирлау һәм индивидуализация, шуның нәтижәсендә һәр жир участогы башка жир участкаларыннан бертөсле рәвештә аерып алырга һәм аны сыйфатлы һәм икътисадый бәяләргә мөмкинлек бирә торган характеристикаларга ия.;

күчәмсез мөлкәтне дәүләт кадастр исәбенә алу - жир участкалары, биналар, корылмалар, машина урыннары, төгәлләнмәгән төзелеш объектлары, бердәм күчәмсез комплекслар турында, ө федераль законда билгеләнгән очрактарда күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү, жир белән нык бәйләнгән башка объектлар турында да, ягъни аларны билгеләнмичә күчәреп йөртү мөмкин түгел (алга таба шулай ук - күчәмсез миләк объектлары), алар мондый күчәмсез миләк объектының индивидуаль-билгеле бер әйбер сыйфатында аны билгеләргә

мөмкинлек бирә торган характеристикалары булуын яки аның яшәешен туктатуны раслый, шулай ук күчәмсез милек объектлары турында әлеге Федераль законда каралган башка мөһлүматлар;

шәһәр төзелеше эшчәнлегә-территорияләрне, шул исәптән шәһәрләрне һәм башка жирикларне үстерү буенча территория планлаштыру, шәһәр төзелеш зоналаштыру, территорияне планлаштыру, архитектура-төзелеш проектлау, төзелеш, капитал ремонт, реконструкция, капитал төзелеш объектларын сүтү, биналарны, корылмаларны эксплуатацияләү, территорияләрне комплекслы үстерү һәм аларны төзекләндерү рәвешендә башкарыла торган эшчәнлек;

зоналаштыру- территория зоналарны билгеләү һәм шәһәр төзелеше регламентларын билгеләү максатларында территорияләрне шәһәр төзелеш зоналаштыру;

шәһәр төзелеше регламенты - жирик кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалануның тиешле территория зона чикләре чикләрендә билгеләнә торган төрләре, шулай ук жирик кишәрлекләре өслегендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләүдә, жирик кишәрлекләренең иң чик (минимал һәм (яисә) максимал) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш объектларының чикле параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, жирик кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның чикләүләре, шулай ук чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гәмәлгә ашыру каралган территорияләргә карата тиешле территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенең минимал мөмкин булган дәрәжәсенең, күрсәтелгән объектларның халык өчен максимал мөмкин булган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре;

төзүче - үзенә караган жирик кишәрлегендә яисә дәүләт (муниципаль) милкендәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гәмәлгә ашырганда дәүләт хакимияте органнары (дәүләт органнары), атом энергиясе буенча дәүләт корпорациясе «Росатом», космик эшчәнлек буенча дәүләт корпорациясе «Роскосмос», Бюджеттан тыш дәүләт фондларының идарә органнары яисә жирикле үзидарә органнары килешүләр нигезендә Россия Федерациясенең бюджет законнарында билгеләнгән очракларда дәүләт (муниципаль) заказчысы вәкаләтләрен тапшырганнар яисә аңа «Территорияләрне үстерү фонды» гавами-хокук компаниясе турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2017 елның 29 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 13.3 статьясы нигезендә төзелеш, реконструкцияләү, капитал ремонт килешүләр нигезендә төзүчеләрнең үз функцияләрен тапшырганнар. Төзүче шәһәр төзелеше эшчәнлегә турындагы законнарда, техник заказчыга үз функцияләрен тапшырырга хокуклы;

техник заказчы - төзүче тарафыннан һәм төзүче исеменнән вәкаләтле юридик зат инженерлык тикшеренүләрен үтәү, проект документларын әзерләү, капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау, сүтү турында килешүләр төзи, күрсәтелгән эшләрне башкаруга биремнәр әзерли, инженер эзләнүләрен башкаручы һәм (яисә) проект документациясен әзерләүне гәмәлгә ашыручы затларга капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, жирикле материаллар һәм документлар тапшыра, проект документациясен раслый, капитал төзелеш объектын эксплуатациягә кертүгә рөхсәт алу өчен кирәкле документларны имзалай, шәһәр төзелеше эшчәнлегә турындагы законнарда каралган башка функцияләрне гәмәлгә ашыра (алга таба шулай ук - техник заказчы функцияләре). Техник заказчы функцияләре, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 47 статьясы 2.1 өлешендә, 48 статьясы 4.1 өлешендә, 52 статьясы 2.1 һәм 2.2

өлешләрәндә, 55.31 статьясы 5 һәм 6 өлешләрәндә каралган очрақлардан тыш, инженерлык эзләнүләре, архитектура-төзелеш проектлау, төзелеш, реконструкция, капитал ремонт, капитал төзелеш объектларын сүтү өлкәсендә үз-үзен жайга салучы оешма әғзасы гына башкара ала;

жир кишәрлеге - жир кадастрында һәм жир кишәрлекләренә хокукларны дәүләт теркәве документларында беркетелгән чикләре, мәйданы, урыны, хокукий статусы һәм башка характеристикалары булган жир өслегенә бер өлеше;

күчемсез әйбер - жир өслегенә бер өлешен тәшкил итүче әйбер, һәм аны индивидуаль билгеле бер әйбер сыйфатында билгеләргә мөмкинлек бирә торган характеристикаларга ия;

территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар - Россия Федерациясе халықларының саклау, санитар-яклау зоналары, мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарларын) саклау зоналары (алга таба - мәдәни мирас объектлары), мәдәни мирас объектларын, су саклау зоналары, су басу, су басу зоналары, эчәр сулар һәм хужалык-көнкүреш су белән тәэмин итү чыганақларының санитар саклау зоналары, саклана торган объектлар зоналары, аэродром территориясе, Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган башка зоналар;

кызыл сызықлар - гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгели торган һәм территорияне планлаштыру документларында билгеләнергә, үзгәртеләргә яисә бетереләргә тиешле линияләр;

сызықча объектлар - электр тапшыру линияләре, элемент линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар;

шәһәр төзелешен жайга салу линияләре - кызыл сызықлар; жир кишәрлекләре чикләре чикләренән (төзелешне жайга салу линияләрен дә кертәп) корылмаларның минималь чигенешләрен билгели торган сызықлар; аларның составындагы территориаль зоналар һәм подзоналар чикләре; инженерлык-техник коммуникацияләр буйлап гавами сервитутларның хәрәкәт зоналары чикләре, тартып алу зоналары чикләре, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен, биналарны, корылмаларны сатып алу, резервлау юлы белән; жир кишәрлекләренән, биналардан, корылмалардан файдалануны чикләүнең санитар-яклау, су саклау һәм башка зоналары чикләре;

кызыл линияләрдән чигенү сызыгы (яисә төзелешне көйләү сызыгы) - биналар, корылмалар, корылмалар урнаштыру өчен рәхсәт ителә торган урын чикләрен билгеләгән территорияне планлаштыру документларында билгеләнә торган сызықлар;

күчемсез мөлкәт (күчемсез милекне дәүләт теркәве турында 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законда булган (билгеләнгән) төшенчә мәғнәсендә күчемсез милек объекты) - жир кишәрлекләре, биналар, корылмалар, биналар, машина урыннары, төгәлләнмәгән төзелеш объектлары, бердәм күчемсез комплекслар һәм башкалар;

капиталь төзелеш объекты - төзелеш тәмамланмаган бина, төзелеш, корылма, объектлар (алга таба - төгәлләнмәгән төзелеш объектлары), жир кишәрлегенә некапиталь төзелмәләренән, корылмаларынан һәм аерылгысыз яхшыруларынан тыш (туңдырылыш, каплау һәм башкалар);

корылмалар - жир белән ныклы бәйләнеше булмаган һәм конструктив характеристикалары аларны аларны күчерәргә һәм (яисә) демонтаж ясарга, аннан соң төзелешләренә, корылмаларның (шул исәптән киоскларның, түбәләренә һәм башка шундый корылмаларның) төп характеристикаларын үзгәртмичә һәм

билгеләнешкә тулысынча зыян китермичә һәм жыештырырга мөмкинлек бирә торган капитал булмаган корылмалар;

капиталь төзелеш объектын жимерү- капитал төзелеш объектын жимерү юлы белән (табигать күренешләре яки өченче затларның хокукка каршы гамәлләре аркасында жимерелүдән тыш), капитал төзелеш объектын, шул исәптән аның өлешләрен сүтү һәм (яисә) демонтажлау юлы белән бетерү;

рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре - техник регламентларны үтәгәндә (ә техник регламентларны - төзелеш нормаларын һәм куркынычсызлык стандартларын, янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен, гражданның оборонасы таләпләрен, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү таләпләрен, башка мәжбүри таләпләрне үтәгәндә аерым территориаль зонага (подзонага) карата куллану регламентының "Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре" исемлегендә аларның аталуы нәтижәсендә рәхсәт ителгән эшчәнлек төрләре;

әлеге кагыйдәләрдән тайпылышлар- билгеләнгән тәртиптә конкрет жир кишәрлеге өчен санкцияләнгән, кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан, корылмаларның биеклегеннән, участокның төзелеш алып бару процентыннан, участок чикләреннән чигенүдән һәм башкалардан чигенеп, кишәрлекне әлеге Кагыйдәләр нигезендә аның кече күләме, уңайсыз конфигурациясе, уңайсыз инженер-геологик һәм башка характеристикалары аркасында куллану мөмкинлегенә булмауга бәйләп рәвештә файдалану;

күчемсез милекне рәхсәт ителгән файдалану - шәһәр төзелеше регламенты нигезендә күчемсез милекне файдалану, кануннар нигезендә билгеләнгән күчемсез милекне, шулай ук гавами сервитутлар нигезендә файдалануны чикләү;

капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү (линия объектларыннан тыш) - капитал төзелеш объектын параметрларын, аның өлешләрен (биеклекләрен, катлар санын, майданын, күләмен), шул исәптән капитал төзелеш объектын төзү, үзгәртеп кору, киңәйтү, шулай ук капитал төзелеш объектынның төзелеш корылмаларын алмаштыру һәм (яисә) торгызу, мондый конструкцияләреннән аерым элементларын күрсәтелгән элементларның шундый ук яисә башка яхшырта торган күрсәткечләренә алмаштырудан тыш;

сызыкча объектларын реконструкцияләү - линия объектлары яки аларның участоклары (өлешләре) параметрларын үзгәртү, бүленгән һәм (яисә) саклау зоналары чикләрен үзгәртү таләп ителгән мондый объектларның эшчәнлегенә класслы, категориясе һәм (яисә) башлангыч билгеләнгән күрсәткечләреннән үзгәрүенә китерә;

хосусый сервитут - чит жир кишәрлегеннән чикләнгән файдалану хокукы (сервитут билгеләмичә тәмин ителә алмаган кирәкле коммуникацияләрен һәм башка ихтыяжларны үзү, салу һәм эксплуатацияләү өчен), ул күчемсез мөлкәт объектын милекчәсе белән сервитут билгеләүне таләп итүче зат арасында килешү яисә суд карары нигезендә билгеләнә;

гавами сервитут - чит жир кишәрлегеннән Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукый акты, Татарстан Республикасы норматив хокукый акты, Әлмәт муниципаль районының норматив хокукый акты белән билгеләнгән, жир кишәрлеген аерып алмыйча, файдалану хокукы;

территория зонасы - жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә чикләп билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгән зона;

гомуми файдаланудагы территорияләр - аерым затлар даирәсе тоткарлыксыз файдаланыла торган территорияләр (шул исәптән майданнар, урамнар, юллар, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосулары, скверлар, бульварлар);

территориаль планлаштыру - территорияләрне үстерүне планлаштыру, шул исәптән функциональ зоналар билгеләү, федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, җирле әһәмияттәге объектларны планлаштырып урнаштыруны билгеләү;

урам-юл челтәре - территорияләре, кагыйдә буларак, гомуми файдаланудагы территорияләр булган үзара бәйлә территорияль коммуникация объектлары (мәйданнар, урамнар, машина юллары, яр буйлары, бульварлар) системасы;

шартлы рәвештә рөхсәт ителгән күчәмсез мөлкәттән файдалану төрләре - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында һәм әлеге Кагыйдәләрдә әлеге эшчәнлек төрләренең һәм объектларның исемнәрен, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында һәм әлеге кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә рөхсәт алу һәм техник регламентлар таләпләрен мәҗбүри үтәү нәтижәсендә, әлеге кагыйдәләрдә әлеге эшчәнлек төрләренең һәм объектларның исемнәрен атау нәтижәсендә рөхсәт ителгән эшчәнлек төрләре, объектлар;

территорияләрне тотрыклы үстерү - шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кешенең иминлеген һәм яшәшенең уңай шартларын тәмин итү, хужалык һәм башка эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын чикләү һәм табигать ресурсларын әлеге һәм киләчәк буыннар мәнфәгатьләрендә саклауны һәм алардан нәтижәле файдалануны тәмин итү;

планлаштыру структурасы элементы - җирлек территориясенә, шәһәр округының яисә муниципаль районның авылара территориясенә бер өлеше (квартал, микрорайон, район һәм башка шундый элементлар). Планировка структурасы элементларының төрләре Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләтләр бирелгән башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан билгеләнә;

җир кишәрлекләреннән файдалану күрсәткечләре һәм капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү параметрлары:

җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү - җир кишәрлекләре территориясендә шәһәр төзелеше регламенты нигезендә урнаштырылырга мөмкин булган җир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының (биналар һәм корылмаларның) иң чик физик характеристикалары;

төзелеш коэффициенты - биналар һәм корылмалар астында җир кишәрлеге мәйданына урнашкан мәйданның нисбәте (%);

территориядән файдалану коэффициенты (җир кишәрлеге территориясенә карата) - җир кишәрлеге мәйданына караган барлык биналарның, корылмаларның, корылмаларның гомуми мәйданының нисбәте. Җир кишәрлегендә төзүгә рөхсәт ителә торган биналарның, төзелешләренең, корылмаларның гомуми мәйданы шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән территориядән файдалануның максималь коэффициенты мәгънәсен җир кишәрлеге мәйданы күрсәткеченә арттыру белән билгеләнә;

яшелләндерү коэффициенты (җир кишәрлеге территориясен кулланды) - яшел утыртмалар (газлар, чәчәк түтәлләре, куаклар, югары көпшәле үсемлекләр) белән капланган җир кишәрлеге территориясә өлеше;

бинаның, корылманың биеклеге - җирнең проект билгесеннән алып яссы түбәнең иң югары ноктасына кадәр, яисә скат түбәсенәң иң югары ноктасына кадәр, иң югары ноктага кадәр, иң югары төзелеш ноктасына кадәр үлчәнгән вертикаль ара.

2 статья. Кагыйдэләрне кертү, билгеләү һәм аның составы.

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Яңа Нәдер авыл җирлегенең (алга таба - кагыйдэләр) җирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдэләре - шәһәр төзелешен зоналаштыру документы, анда территориаль зоналар, шәһәр төзелеше регламентлары, әлеге кагыйдэләрне куллану тәртибе һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибе.

Әлеге Кагыйдэләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Җир кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка законнары һәм норматив хокукый актлары, муниципаль берәмлекнең законнары һәм норматив хокукый актлары, һәм Әлмәт муниципаль районының Яңа Нәдер авыл җирлеге генераль планы нигезендә эшләнгән.

Кагыйдэләр түбәндәге максатларда эшләнгән:

- 1) муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу өчен шартлар тудыру;
- 2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;
- 3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән җир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү;
- 4) инвестицияләр җәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның иң нәтиҗәле төрләрнен сайлау мөмкинлеге бирү юлы белән.

Әлеге Кагыйдэләр түбәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

- кешеләрнең тормышы һәм сәламәтлеге иминлеген тәэмин итү, биналарның, корылмаларның һәм корылмаларның ышанычлылыгын һәм куркынычсызлыгын, әйләнә-тирә табигать мохитен һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу максатларында законнар нигезендә билгеләнгән техник регламентлар һәм башка мәҗбүри таләпләр;

- шәһәр төзелешен проектлауның региональ һәм җирле нормативлары;

- җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу мәсьәләләре буенча башка норматив хокукый актлар белән.

Җирдән файдалануның һәм төзелешнең әлеге кагыйдэләре түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) аларны куллану һәм күрсәтелгән кагыйдэләргә үзгәрешләр кертү тәртибе;
- 2) шәһәр төзелешен зоналаштыру картасын;
- 3) шәһәр төзелеше регламентлары.

Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләрен куллану һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибе түбәндәге нигезләмәләрен үз эченә ала:

- 1) җирле үзидарә органнары җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында;
- 2) физик һәм юридик затлар тарафыннан җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрнен үзгәртү турында;
- 3) территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында;
- 4) җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында;
- 5) җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләрен үзгәрешләр кертү турында;
- 6) җирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу турында.

Өлеге кагыйдэлэр Өлмэт муниципаль районының «Яңа Нәдер авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен җайга салучы һәм контрольдә тотучы вазыйфаи затлар, җирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар тарафыннан дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар тарафыннан үтәү өчен мәҗбүри.

Өлеге кагыйдэлэр Өлмэт муниципаль районының «Яңа Нәдер авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең бөтен территориясендә эшли.

3 статья . *Шәһәр төзелешен җайга салу линияләре.*

1. Шәһәр төзелешен җайга салу линияләре - кызыл линияләре; җир кишәрлекләре чикләреннән (төзелешне җайга салу линияләрен дә кертеп) корылмаларның минималь чигенүләрен билгеләүче сызыклар; территориаль зоналар чикләре; инженерлык-техник коммуникацияләр буйлап гавами сервитутларның хәрәкәт зоналары чикләре, тартып алу зоналары чикләре, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль ихтыяҗлар өчен җир кишәрлекләрен, биналарны, корылмаларны, корылмаларны сатып алу юлы белән; санитар-яклау, су саклау һәм башка зоналарның чикләре.

2. Шәһәр төзелешен җайга салу линиясе территорияләрне планлаштыру һәм ызанлау проектлары, шулай ук санитар-яклау зоналары проектлары, тарих һәм мәдәният ядкарьләренең саклау зоналары проектлары белән билгеләнә.

3. Шәһәр төзелешен җайга салу линиясе билгеләнгән тәртиптә территорияне планлаштыру документларын раслаганнан соң үтәлү өчен мәҗбүри.

4 статья. *Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану.*

1. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булу чикләре шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы белән билгеләнә.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- территориаль зона чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

- җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренең бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

- Яңа Нәдер авыл җирлегенең генераль планында билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

- территориаль зоналарның төрләре;

- мәдәни мирас объектларын, шулай ук махсус сакланылучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелеше регламенты җир кишәрлекләренең хокукий режимын билгели, шулай ук җир кишәрлекләре өслегендә булган бөтен нәрсә кебек үк, аларны төзү һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында файдаланыла.

Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территориаль зона чикләре чикләрендә урнашкан барлык җир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына тигез дәрәҗәдә кагыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы җир кишәрлекләренә кагылмый:

1) Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә, аларны карап

тоту, реставрацияләү, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайлаштыру тәртибе турында Россия Федерациясенең мәдәни мирас объектларын саклау турындагы законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителгән карар чикләрендә;

2) гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

3) линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары биләгән объектлар;

4) файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

Тарихи жирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дөвәлау-савыктыру урыннары жирләренә һәм курортларга, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга карата шөһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

Шөһәр төзелеше регламентлары махсус икътисадый зоналар һәм социаль-икътисадый үсеш алдан билгеләнә торган территорияләр чикләрендә урнашкан авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр жирләр өчен авыл хужалыгы жирләре, жир кишәрлекләре өчен билгеләнми.

Урман фонды жирләреннән торак пунктлар чикләренә кертелгән жир кишәрлекләренә карата шөһәр төзелеше регламентлары билгеләнгәнче (2016 елның 1 гыйнварына кадәр гражданның яисә юридик затларга бирелгән яисә хокуклары 2016 елның 1 гыйнварына кадәр барлыкка килгән күчмәсез мөлкәт объектлары урнашкан урман кишәрлекләреннән тыш, рөхсәт ителгән файдалану, аларны торак пункт чикләренә керткәнче билгеләү урманнардан файдалану белән бәйлә булмаган), мондый жир кишәрлекләре, урман законнары нигезендә шөһәр урманнарыннан файдаланганда билгеләнгән чикләүләргә исәпкә алып, файдаланыла.

Шөһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шөһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары яисә жирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Махсус икътисадый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән файдалану махсус икътисадый зоналар белән идарә итү органнары тарафыннан билгеләнә.

5. Шөһәр төзелеше регламенты үз эченә ала:

1) жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

2) рөхсәт ителгән файдалану параметрлары - жир кишәрлекләренә иң чик (минимум һәм (яисә) максимум күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

3) жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;

4) территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенең минимум мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткелләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территорияль файдалана алу мөмкинлегенең максимум мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткелләре, шөһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территория чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлегенә гамәлгә ашыру каралган очракта.

6. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре түбәндәгеләргә үз эченә ала:

1) рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре;

2) файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре;

3) рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә карата өстәмә буларак кына һәм файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата да рөхсәт ителә торган һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла торган ярдәмче төрләре.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләрен билгеләү һәр территориаль зонага карата мәжбүри кулланылырга тиеш, аңа карата шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен мондый файдалануның башка төренә үзгәртү, техник регламентлар таләпләрен үтәү шарты белән, шәһәр төзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

Дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмчел төрләре, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, өстәмә рөхсәтсез һәм килештерүләрсез мөстәкыйль сайлана.

Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә алар өчен шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

7. Күчмәсез милекне рөхсәт ителгән файдалануны гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган төзекләндерү объектлары, инженер-техник объектлар, корылмалар һәм коммуникацияләр, аларның техник регламентларына туры килү шарты белән (ә алар билгеләнгән төрлөктә гамәлгә кергәнчегә кадәр - «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документларга туры килгән очракта, һәрвакыт рөхсәт ителгән була.

8. Капиталъ төзелеш объектларының бер яки берничә планировка структурасының территориясә чикләрендә функцияләвен һәм нормаль эксплуатацияләүне тәэмин итү өчен билгеләнгән инженерлык-техник объектлар, корылмалар, аларның урнашуы, санитар-яклау, башка саклау зоналарын билгеләү белән, аерым жир кишәрлеген таләп итә, территорияне планлаштыру документлары белән билгеләнә.

9. Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрәндәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә, регламентлар составында саналган рөхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту линия объекттын (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм федераль һәм региональ әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыруны һәм эксплуатацияләүне, саклау корылмаларын (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәгълүмати һәм геодезия билгеләрен, законнарда башкача билгеләнмәгән булса, урнаштыру рөхсәт ителә.

10. Жир кишәрлекләренең чик (минималъ һәм (яки) максималъ) күләме һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларын үз эченә ала:

1) жир кишәрлекләренең чик (минималъ һәм (яки) максималъ) күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы;

2) биналар, корылмалар, корылмалар төзү тыелган биналар, корылмалар, корылмалар рөхсәт ителгән урнашу урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр;

3) биналарның, корылмаларның иң чик саны яки биекlege;

4) жир кишәрлеге чикләрендә төзелешнең максимал ь проценты, ул жир кишәрлегенең бөтен мәйданына төзелергә мөмкин булган жир кишәрлегенең суммар мәйданының чагыштырмасы буларак билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентында билгеле бер территориаль зонага карата жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максимал ь күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы, һәм (яисә) рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары 2-4 пунктларында каралган капитал ь төзелеш объектларын реконструкцияләү билгеләнмәгән очракта, капитал ь төзелеш объектларын реконструкцияләү, әлеге территориаль зонага карата шәһәр төзелеше регламентында ук жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максимал ь күләмнәре, рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал ь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары билгеләнергә тиеш түгел, дип күрсәтелә.

Рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары 2 - 4 пунктларында күрсәтелгән күрсәткечләр белән беррәттән, шәһәр төзелеше регламентында капитал ь төзелеш объектларын реконструкцияләү рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал ь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең башка чик параметрлары да билгеләнергә мөмкин.

Һәр территориаль зонага карата күрсәтелгән үлчәмнәр һәм параметрлар, аларның ярашуы билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентларының таләпләре Әлмәт муниципаль районының «Яңа Нәдер авыл ьирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә барлык шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләрен үтәү өчен мәжбүри.

5 статья. ьирдән файдалану һәм төзелеш турындагы мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем өчен ачык булуы. ьир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә физик һәм юридик затларның катнашуы.

1. Әлеге кагыйдәләр, алар составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертәп, барлык физик һәм юридик затлар, шулай ук хакимият һәм идарә органнарының вазыйфаи затлары, шулай ук ьирле үзидарә органнары тарафыннан шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнарның үтәлешен контрольдә тотучы органнар өчен ачык булып тора.

2. Башкарма комитет әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген тәэмин итә:

- ьирле массакуләм мәгълүмат чараларында әлеге кагыйдәләрне бастырып чыгару,

әлеге кагыйдәләрне Әлмәт муниципаль районының «Яңа Нәдер авыл ьирлеге» муниципаль берәмлеге сайтында яки Әлмәт муниципаль районының «Интернет»мәгълүмат - телекоммуникация челтәрендә урнаштыру тәртибе.

3. Гражданныр гамәлдәге законнар һәм әлеге Кагыйдәләр нигезендә ьирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә катнашырга хоуклы.

4. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыруда гражданнырның, аларның берләшмәләренең һәм юридик затларның катнашу тәртибе Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының норматив хоукый актлары, Әлмәт муниципаль районының муниципаль һәм башка хоукый актлары, ьирле үзидарә органнарының муниципаль һәм башка актлары белән билгеләнә.

6 статья. Кагыйдә бозган өчен жаваплылык.

1. Әлеге кагыйдәләрне бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары нигезендә жаваплы.

2 БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча барлыкка килгән мөнәсәбәтләрдә катнашучылар.

7 Статья. Объектлар һәм шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре субъектлары.

1. Әлмәт муниципаль районының "Яңа Нәдер авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре объектлары булып торалар:

- «Әлмәт муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 9-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән чикләрдә җирлек территориясе (Татарстан Республикасы законнары белән кертелгән үзгәрешләр белән);

"Яңа Нәдер авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге территориясе;

- җир-мөлкәт комплекслары;

- җир;

- капитал төзелеш объектлары.

2. Шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре субъектлары булып Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары, муниципаль берәмлекләр, физик һәм юридик затлар тора.

2.1. Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары, муниципаль берәмлекләр исемнән шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләрендә Россия Федерациясе дәүләт хакимияте органнары, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары үз компетенциясе чикләрендә чыгыш ясый.

3. Шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләренең барлык субъектлары да Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары таләпләрен, алар нигезендә кабул ителгән шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендә законлы норматив-хокукый актлар, техник регламентлар, төзелеш һәм башка махсус нормалар һәм кагыйдәләр, әлеге Кагыйдәләрнең, Әлмәт муниципаль районы Уставының, Әлмәт муниципаль районы референдумында кабул ителгән хокукый актларының, Әлмәт муниципаль районы Советының муниципаль һәм башка хокукый актларының таләпләрен, Әлмәт муниципаль районы, Әлмәт муниципаль районы башлыгы, Әлмәт муниципаль районының Яңа Нәдер авыл җирлеге уставын, Әлмәт муниципаль районының Яңа Нәдер авыл җирлеге референдумында кабул ителгән хокукый актларны, Әлмәт муниципаль районының Яңа Нәдер авыл җирлеге Советының һәм Әлмәт муниципаль районының Яңа Нәдер авыл җирлеге Советының шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар һәм әлеге Кагыйдәләр нигезендә кабул ителгән муниципаль һәм башка хокукый актларын кабул итте.

8 статья. «Яңа Нәдер авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә җирдән файдалану һәм төзелеш алып баруны жайга салучы җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары.

Әлмәт муниципаль районының «Яңа Нәдер авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә җирдән файдалану һәм төзелеш эшләрен жайга салу түбәндәге органнарны һәм җирле үзидарәнең вазыйфаи затларын гамәлгә ашыра:

- 1) Әлмәт муниципаль районы башлыгы;
- 2) Әлмәт муниципаль районы Советы;
- 3) Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитеты.

Җирле үзидарә органнарының шәһәр төзелеше документларын эзерләү һәм кабул итү, авыл җирлеге территориясендә җирдән файдалану һәм төзелеш алып баруны жайга салу өлешендә вәкаләтләре 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм» Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында «2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Әлмәт муниципаль районының Яңа Нәдер авыл җирлеге Уставы, башка муниципаль хокукый актлар нигезендә билгеләнә..

Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча мөнәсәбәтләренә жайга салу өлкәсендә муниципаль районнарның җирле үзидарә органнары вәкаләтләренә керә:

1) җирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проектын эзерләү һәм аларга үзгәрешләр кертү турында Карар кабул итү;

2) территорияләренә планлаштыру буенча документлар эзерләү турында карарлар кабул итү;

3) территорияләренә планлаштыру буенча документларны раслау;

4) Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә раслау, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне раслау;

5) шәһәр төзелеше проектларының җирле нормативларын раслау;

6) капитал төзелеш объектларын яки җир участогын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турында карарлар кабул итү;

7) капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан кире кагуга рөхсәт бирү турында карарлар кабул итү;

8) төзелгән территорияләренә үстерү турында карарлар кабул итү;

9 законнарда билгеләнгән тәртиптә муниципаль ихтыяҗлар өчен җир кишәрлекләрен резервлау турында карарлар кабул итү;

10) җирлек территорияләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәтләр, рөхсәтләр бирү;

11) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 7 өлешендәге 2 пункттында, 51.1 статьясындагы 8 өлешенә 3 пункттында һәм 55 статьясындагы 19 өлешенә 5 пункттында, җирлекләр территорияләрендә урнашкан җир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеше объектларын, бакча йортларын төзүне, үзгәртеп коруны гамәлгә ашырганда каралган хәбәрнамәләренә җибәрү;

12) үз белдеге белән төзелгән корылманы сүтү яисә аны үз белдеге белән төзелгән корылманы сүтү яки рөхсәт ителгән төзелеш объектларын үзгәртеп кору, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, территорияне планлаштыру буенча документацияләренә, яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, башка федераль законнар белән билгеләнгән капитал төзелеш объектлары параметрларына мәҗбүри таләпләренә иң чик параметрларына туры китерү турында Карар кабул итү (алга таба-карар). - билгеләнгән таләпләргә туры китерү

(граждан законнарында каралган очракларда), үз белдеге белән корылманы сүтү яки аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү.

13) максатчан билгеләнеше буенча файдаланылмый торган яисә Россия Федерациясе законнарын бозып файдаланыла торган жир кишәрлеген алу турында Карар кабул итү.

14) гамәлдәге законнар нигезендә жирле үзидарә башкарма органнары карамагына караган жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре.

9 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча Комиссия.

1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Әлмәт шәһәре һәм Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы авыл жирлекләре жирләреннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү буенча Комиссия (алга таба - – Комиссия) әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр эшләүне, килештерү һәм фикер алышуны тәэмин итү, жирлек территорияләрен шәһәр төзелеше зонасын зоналаштыру мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәр әзерләү, шулай ук жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәр әзерләү максатыннан төзелә һәм Әлмәт муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе каршындагы даими эшләүче консультатив орган (алга таба – Башкарма комитет житәкчесе) булып тора.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге кагыйдәләр, Әлмәт муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан расланган комиссия турында Нигезләмә нигезендә башкара.

3. Комиссия:

- ачык тыңлаулар үткөрүне оештыра;
- шартлы рәвештә рөхсәт ителгән жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын файдалануга рөхсәт бирү турындагы гаризаларны карый;
- рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларынан читләштерүгә рөхсәт бирү турындагы гаризаларны карый;
- Башкарма комитет житәкчесенә кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү яки үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәрне кире кагу турында тәкъдимнәр әзерли;
- әлеге кагыйдәләренә гамәлгә ашыру һәм куллануга бәйле Муниципаль хокукый актлар, башка документлар проектларын әзерләүне оештыра;
- кирәкле мәгълүматны сорый;
- башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

10 статья. Ижтимагый фикер алышулар, гавами тыңлаулар.

1. Генерал план проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру, территорияне ызанлау, территорияләренә төзекләндерү кагыйдәләре проектларына гражданның тормыш шартлары, жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларының законлы мәнфәгатьләрен, хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү максатларында, күрсәтелгән документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектларга, жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектларга гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү максатларында капитал төзелеш объектларын (алга таба шулай ук әлеге статьяда - проектлар) муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкилләре органының норматив хокукый акты нигезендә һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезләмәләрен исәпкә алып, ижтимагый

фикер алышулар, гавами тыңлаулар үткөрелә, моңа Россия Федерациясе Шөһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраklar керми.

2. Генераль планнарның проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре, территорияне планлаштыру, территорияләрне ызанлау, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар буенча жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучылар булып әлеге проектлар әзерләнгән территориядә даими яшәүче гражданныр, әлеге территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре һәм (яисә) аларда урнашкан капитал төзелеш объектларының хокук ияләре, шулай ук күрсәтелгән капитал төзелеш объектларының бер өлеше булган биналарның хокук ияләре тора.

3. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә яисә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары буенча жәмәгать фикер алышуларында, гавами тыңлауларда катнашучылар, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына рөхсәтне бирү турындагы карарлар проектлары буенча даими яшәүче гражданныр-чикләрендә жир кишәрлеге яисә әлеге проектлар әзерләнгән капитал төзелеш объектын урнашкан территориаль зона чикләрендә даими яшәүче гражданныр, шушы территориаль зона чикләрендәге жир кишәрлекләренең һәм (яисә) аларда урнашкан капитал төзелеш объектларының хокук ияләре, әлеге проектлар әзерләнгән жир кишәрлеге чикләрендә даими яшәүче гражданныр, мондый жир кишәрлекләренең яисә аларда урнашкан капитал төзелеш объектларының хокук ияләре, капитал төзелеш объектынның бер өлеше булган биналарның хокук ияләре, әлеге проектлар әзерләнгән, ә Россия Федерациясе Шөһәр төзелеше кодексының 39 статьясы 3 өлешендә каралган очракта, шулай ук әлеге проектларны гамәлгә ашыру нәтижәсендә әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясау куркынычы янаган жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларына хокук ияләре.

4. Ижтимагый фикер алышулар үткөрү процедурасы түбәндәге этаплардан тора:

1) ижтимагый фикер алышуларның башлануы турында хәбәр итү;

2) жәмәгать фикер алышуларында каралырга тиешле проектны һәм аңа мәгълүмати материалларны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба әлеге статьяда - сайт) һәм (яисә) дәүләт яисә муниципаль мәгълүмат системасында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәреннән файдаланып (алга таба шулай ук - Интернет) челтәре), яки дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталында (алга таба әлеге статьяда - мәгълүмати системалар) ижтимагый фикер алышулар уздыруны тәэмин итүче проектны урнаштыру һәм мондый проект экспозициясен яисә экспозицияләрен ачуны;

3) ижтимагый фикер алышуларда каралырга тиешле проект экспозициясен яисә экспозицияләрен үткөрү;

4) ижтимагый фикер алышулар беркетмәсен әзерләү һәм рәсмиләштерү;

5) ижтимагый фикер алышулар нәтижәләре турында бәяләмә әзерләү һәм бастырып чыгару.

5. Гавами тыңлаулар үткөрү процедурасы түбәндәге этаплардан тора:

1) гавами тыңлауларның башлануы турында хәбәр итү;

2) гавами тыңлауларда каралырга тиешле проектны һәм аңа мәгълүмати материалларны рәсми сайтта урнаштыру һәм мондый проектның экспозициясен яисә экспозицияләрен ачу;

3) гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясен яисә экспозицияләрен үткөрү;

- 4) гавами тыңлауларда катнашучылар жыелышын яисә жыелышларын үткөрү;
- 5) гавами тыңлауларның беркетмәсен әзерләү һәм рәсмиләштерү;
- 6) гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә әзерләү һәм бастырып чыгару.

6. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар башлану турында хәбәрнамәдә түбәндәгеләр булырга тиеш:

- 1) жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект турында мәгълүмат һәм мондый проектка мәгълүмати материаллар исемлеге;

- 2) жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект буенча жәмәгать фикер алышуларын уздыру тәртибе һәм сроклары турында мәгълүмат;

- 3) ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда каралырга тиешле экспозициянең яисә проектның экспозицияләренең урыны, ачылышы датасы турында, мондый проектның экспозицияләрен яисә экспозицияләрен үткөрү сроклары, күрсәтелгән экспозицияләргә яисә экспозицияләргә яисә экспозицияләргә бару мөмкин булган көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат;

- 4) жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиешле проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәرمәләр кертү тәртибе, срогы һәм рәвеше турында мәгълүмат.

7. Ижтимагый фикер алышулар башлану турында хәбәрнамәдә шулай ук жәмәгать фикер алышуларында каралырга тиешле проект урнаштырылган сайт һәм аңа карата мәгълүмат материаллары яисә шундый проект һәм аңа мәгълүмати материаллар урнаштырылачак мәгълүмат системалары турында мәгълүмат булырга тиеш. Гавами тыңлаулар башлану турында хәбәрнамәдә шулай ук ачык тыңлауларда каралырга тиешле проект урнаштырылган сайт турында мәгълүмат, һәм аңа мәгълүмати материаллар, жыелыш яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның жыелышы яисә жыелышлары уздыру датасы, вакыты һәм урыны турында мәгълүмат булырга тиеш.

8. Ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар башлану турында хәбәр итү:

- 1) ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект сайтында яисә мәгълүмат системаларында урнаштырылган көнгә кадәр жиде көннән дә соңга калмыйча, муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән төрлө, шулай ук муниципаль хокукый актларда, башка массакүләм мәгълүмат чараларында каралган очракта, бастырып чыгарылырга тиеш;

- 2) жирле үзидарә органының ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру өчен вәкаләтле бинасы янында, гражданныр күпләп жыелган урыннарда һәм тиешле проектлар әзерләнгән территориядә урнашкан башка урыннарда һәм (яисә) территория зоналары һәм (яисә) әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән жир кишәрлекләре чикләрендә (алга таба - ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелә торган территория) жиһазландырылган мәгълүмат стендларында, ижтимагый фикер алышуларда катнашучыларның күрсәтелгән мәгълүматтан яисә гавами тыңлаулардан файдалануын тәэмин итә торган башка ысулларда таратыла.

9. Ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда каралырга тиешле проектны урнаштыру чорында һәм аңа мәгълүмати материаллар мондый проектның экспозициясе уздырыла. Экспозиция эше барышында экспозициягә килүчеләргә консультация бирү, проект турында мәгълүмати материаллар тарату оештырылырга

тиеш, ул ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш. Экспозициягә килүчеләрне консультацияләү ижтимагый фикер алышулар яисә жирле үзидарә органының яисә үзе төзегән коллегияль киңәшмә органының (алга таба - ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыручы) һәм (яисә) проектны эшләүче вәкилләр тарафыннан гамәлгә ашырыла, ул жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

10. Жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиешле проектны урнаштыру чорында һәм аңа мәгълүмати материаллар һәм мондый проект экспозицияләрен яисә экспозицияләрен уздыру чорында ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда катнашучылар мондый проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәرمәләр кертәргә хокуклы:

1) сайт яисә мәгълүмат системалары ярдәмендә (жәмәгать фикер алышулары үткәрелгән очракта);

2) гавами тыңлауларда катнашучыларның жыелышын яисә жыелышларын уздыру барышында язма яисә телдән рәвештә (гавами тыңлаулар үткәрелгән очракта);

3) ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыручы адресына язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә;

4) ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясенә килүчеләрне исәпкә алу юлы белән.

11. Әлеге статьяның 15 өлешендә каралган очрактан тыш, тәкъдимнәр һәм искәرمәләр теркәлгә, шулай ук ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыручы тарафыннан мәжбүри каралырга тиеш.

12. Жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучылар идентификация максатларында үзләре турында белешмәләр (фамилия, исем, атасының исеме (булган очракта), туу датасы, яшәү (теркәү) урыны адресын - физик затлар өчен тапшыра; исеме, төп дәүләт теркәве номеры, урнашу урыны һәм адресы-юридик затлар өчен) мондый мәгълүматларны раслый торган документлар белән. Тиешле жир кишәрлекләренә һәм (яисә) аларда урнашкан капитал төзелеш объектларына һәм (яисә) күрсәтелгән капитал төзелеш объектларының бер өлеше булган биналарга хокук ияләре булган жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучылар, шулай ук күрсәтелгән капитал төзелеш объектларының бер өлеше булган шундый жир кишәрлекләре, капитал төзелеш объектлары, биналар турында белешмәләр, күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрыннан һәм мондый жир кишәрлекләренә, капитал төзелеш объектларына, күрсәтелгән капитал төзелеш объектларының бер өлеше булган биналарга аларның хокукларын билгели яисә раслый торган башка документлар тапшыра.

13. Жәмәгать фикер алышуларында катнашучылар турында (фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), туу датасы, яшәү (теркәү) урыны адресы - физик затлар өчен; исеме, төп дәүләт теркәү номеры, урнашу урыны һәм адресы - юридик затлар өчен) белешмәләренә раслаучы документлар тапшыру таләп ителми, әгәр әлеге затлар ижтимагый фикер алышуларда каралырга тиешле проектка яисә мәгълүмат системаларының рәсми сайты яисә мәгълүмат системалары ярдәмендә (әлеге белешмәләренә рәсми сайтта яисә мәгълүмат системаларында булуы шарты белән) кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәرمәләр керткән очракта. Шулай ук вакытта белешмәләренә раслау өчен бердәм идентификация һәм аутентификация системасы файдаланылырга мөмкин.

14. Жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү 2006 елның 27 июлендәге 152-

ФЗ номерлы «Шәхси мәғлүматлар турында» Федераль законда билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

15. Жәмәгать фикер алышуларында катнашучы тарафыннан дәрәс булмаган белешмәләрне тапшыру факты ачыкланган очракта, тәкдирнәр һәм искәрмәләр каралмый.

16. Ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручы жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиешле проектка, жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның барысына да (шул исәптән ижтимагый фикер алышулар уздырганда рәсми сайтка керү мөмкинлеген, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күпфункцияле үзәкләрендә һәм (яисә) Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары биналарында, аларга караган оешмаларда мәғлүмат системаларын бирү юлы белән) тигез файдалану мөмкинлеге тәмин ителә.

17. Сайт һәм (яисә) мәғлүмат системалары түбәндәге мөмкинлекләргә тәмин итәргә тиеш:

1) ижтимагый фикер алышуларда катнашучылар тарафыннан кертелгән тәкдирнәр һәм искәрмәләрнең сайтта һәм (яисә) мәғлүмат системаларында чагылыш табуның тулылыгы һәм дәрәсләген тикшергәндә;

2) ижтимагый фикер алышулар нәтижәләре турында мәғлүмат тапшыру, ижтимагый фикер алышуда катнашучылар саны.

18. Ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручы ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар беркетмәсен әзерли һәм рәсмиләштерә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар беркетмәсен рәсмиләштерү датасы;

2) ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру турында мәғлүмат;

3) ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар башлануы турында басылып чыккан хәбәрдә булган мәғлүмат, аны бастырып чыгару датасы һәм чыганагы;

4) жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкдирнәре һәм искәрмәләре кабул ителгән срок турында, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелә торган территория турында мәғлүмат;

5) жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкдирнәрен һәм искәрмәләрен жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучы һәм даими яшәүче, чикләрендә ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелә торган территориядә, жәмәгать фикер алышуларының, гавами тыңлауларның башка катнашучыларының тәкдирнәрен һәм искәрмәләрен аерып.

19. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар беркетмәсенә жәмәгать фикер алышуларында катнашучылар яисә гавами тыңлауларда катнашучылар турындагы белешмәләрне (фамилиясен, исемнән, атасының исемнән (булган очракта), туу датасын, яшәү (теркәү) урынының адресын - физик затлар өчен; исемнән, төп дәүләт теркәве номерын, тору урынын һәм адресын - юридик затлар өчен) үз эченә алган жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучылар исемлеге кушып бирелә.

20. Жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралган проектка кагылышлы тәкдирнәр һәм искәрмәләр керткән жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларында катнашучы әлеге катнашучы керткән

тәкъдимнәрне һәм кисәтүләрне үз эченә алган жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар беркетмәсенән өзәмтә алырга хокуклы.

21. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар беркетмәсе нигезендә ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыручы ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә әзерли.

22. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәдә түбәндәгеләр күрсәтеләргә тиеш:

1) ижтимагый фикер алышулар нәтижәләре яисә гавами тыңлаулар турында бәяләмәне рәсмиләштерү датасы;

2) ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда каралган проект исеме, ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның саны турында белешмәләр;

3) ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар беркетмәсенәң реквизитлары, аның нигезендә ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә әзерләнгән;

4) ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәрен һәм искәrmәләрен, ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда катнашучы һәм даими яшәүче гражданның тәкъдимнәренә һәм кисәтүләренә бүлеп, кертү тәкъдимнәрен һәм искәrmәләрен, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелә торган территориядә даими яшәүче гражданның тәкъдимнәрен һәм искәrmәләрен карап тоту. Жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда берничә катнашучы тарафыннан бертөрле тәкъдимнәр һәм искәrmәләренә гомумиләштерү рәхсәт ителә;

5) ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручының ижтимагый фикер алышуларда катнашучылар тарафыннан кертелгән фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны исәпкә алуның максатка ярашлылыгы яисә максатка ярашсызлыгы турында дәлилленгән тәкъдимнәре һәм ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча нәтижәләр.

23. Ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга тиеш һәм сайтта һәм (яки) мәгълүмат системаларында урнаштырыла.

24. Муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән әлеге кодекс нигезләмәләре нигезендә билгеләнә:

1) проектлар буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә ачык тыңлауларын оештыру һәм уздыру тәртибе;

2) ижтимагый фикер алышуларны яисә ачык тыңлауларны оештыручы;

3) жәмәгать фикер алышуларын яисә ачык тыңлауларны үткөрү вакыты;

4) сайт һәм (яки) мәгълүмат системалары;

5) ижтимагый фикер алышуларның яисә ачык тыңлауларның башлануы турында хәбәр итү урнаштырылган мәгълүмат стендларына карата таләпләр;

6) ижтимагый фикер алышуларның яисә ачык тыңлауларның башлануы турында хәбәр итү формасы, ижтимагый фикер алышуларның яисә гавами тыңлауларның беркетмәсен әзерләү һәм рәвешә, ижтимагый фикер алышуларның яисә ачык тыңлауларның нәтижәләре турында бәяләмә әзерләү тәртибе һәм рәвешә;

7) ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясен үткөрү тәртибе, шулай ук жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясенә килүчеләргә консультация бирү тәртибе.

25. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә бастырылган көнгә кадәр территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулары башлану турында хәбәр итү басылып чыккан көненнән алып, жәмәгать тыңлаулары яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә бастырылган көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан да ким булмашка тиеш.

3 бүлек. Кагыйдәләр гамәлгә керткәнче барлыкка килгән күчәмсез милектән файдалану хокуклары.

11 статья. *Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр.*

1. Әлеге кагыйдәләрне гамәлгә керткәнче кабул ителгән «Яңа Нәдер авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча муниципаль һәм башка хокукый актлары әлеге кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Әлеге кагыйдәләрне гамәлгә керткәнче, физик һәм юридик затларга бирелгән төзелешкә рөхсәтләр гамәлдә була.

3. Әлеге кагыйдәләрне гамәлгә керткәнче законлы нигезләрдә булган күчәмсез милек объектлары яисә әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәнче әлеге объектларга туры килмәгән очракта әлеге кагыйдәләргә туры килми.:

1) тиешле территориаль зоналар өчен рөхсәт ителгән дип аталмаган куллану төренә (төрләренә) ия;

2) тиешле территориаль зоналар өчен рөхсәт ителгән дип исемләнгән файдалану төренә (төрләренә) ия, әмма тиешле объектларны урнаштыру каралмаган санитар-яклау зоналарында һәм су саклау зоналарында урнашкан;

3) әлеге Кагыйдәләрдә тиешле территориаль зоналарга карата билгеләнгән күрсәткелләренә параметрлары кимрәк (жир кишәрлекләренә майданы һәм линия үлчәмнәре, төзелеш корылмаларының чикләре чигенеше) яисә күбрәк (төзелеш тыгызлыгы - бириклек/катлылык, төзелеш проценты, жир кишәрлегеннән файдалану коэффициенты) була.

4. Әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән күчәмсез милек объектларыннан файдалану әлеге Кагыйдәләрнең 12 статьясы нигезендә Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы 8-10 өлешләре белән билгеләнә:

1) Шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капитал төзелеш объектлары, рөхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минимал һәм (яисә) максимал күләмнәре һәм иң чик параметрлары аларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү срогы билгеләнмичә файдаланылырга мөмкин, моңа мондый жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану кешенең тормышы яисә сәламәтлеге өчен куркыныч, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраклар керми;

2) Әлеге статьяның 4 өлешендә 1 пунктчасында күрсәтелгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү мондый объектларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү юлы белән яисә аларның рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларына туры килмәвен киметү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Күрсәтелгән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү аларны жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның шәһәр төзелеше

регламентында билгелэнгән төрләрәнә туры китерү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин;

3) Әлеге статьяның 4 өлеше 1 пунктчасында күрсәтелгән жир кишәрлекләрәннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалану кеше гомере яисә сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен дәвам иткән һәм куркыныч булган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир кишәрлекләрән һәм объектларны куллануны тыю салынырга мөмкин;

5. Жир кишәрлекләрәнәң үз белдеге белән шөгыйльәнүенә, үз белдеге белән эшләүче жир кишәрлекләрәннән файдалануга, үз белдеге белән төзелешкә, үз белдеге белән төзелешләрден файдалануга карата мөнәсәбәтләр гамәлдәге законнар белән жайга салына.

12 статья. Кагыйдәләргә туры килми торган күчемсез милек объектларыннан файдалану һәм төзелеш үзгәрешләре.

1. 11 статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән, шулай ук әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгәннән соң әлеге кагыйдәләргә туры килмәгән күчемсез милек объектлары аларны әлеге кагыйдәләргә туры китерү срогын билгеләмичә файдаланырга мөмкин.

Бер үк вакытта әлеге кагыйдәләргә дә, техник регламентларга да (билгелэнгән тәртиптә үз көченә кәргәнчегә кадәр - «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар) туры килмәүче капиталъ төзелеш объектларын төзиләр, ә алардан файдалану кешеләр тормышы һәм сәламәтлеге өчен, әйләнә-тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч тудыра. Әлеге объектларга карата федераль законнар нигезендә аларны файдалануны дәвам итүне тыю булырга мөмкин.

2. Әлеге кагыйдәләргә туры килми торган капиталъ төзелеш объектларының алардан файдалануның төрләрән һәм интенсивлыгын, төзелеш параметрларын үзгәртү юлы белән гамәлгә ашырыла торган барлык үзгәрешләре әлеге кагыйдәләргә туры китерү юлы белән генә башкарыла ала.

Әлеге кагыйдәләрнең 11 статьясы 3 өлешенәң 1, 2 пунктларында күрсәтелгән капиталъ төзелеш объектларының мәйданын һәм төзелеш күләмен арттыру рөхсәт ителми. Әлеге объектларда житештерү эшчәнлегенәң күләмнәрән һәм интенсивлыгын, файдаланыла торган технологияне техник регламентлар белән билгелэнгән иминлек таләпләрәнә туры китермичә (ә алар үз көченә кәргәнчегә кадәр - «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар) арттыру рөхсәт ителми.

Әлеге кагыйдәләрнең 11 статьясындагы 3 өлешенәң 3 пунктында күрсәтелгән төзелеш параметрлары буенча әлеге кагыйдәләргә туры килми торган капиталъ төзелеш объектлары (рөхсәт ителгән чикләр белән чагыштырганда мәйданнарны һәм биеклекләрне арттыра торган норматив чыгу, юл йөрү мөмкинлеген кыенлаштыручы яисә блоклаучы корылмалар) хуплана һәм кулланыла, бу гамәлләр мондый объектларның әлеге кагыйдәләргә туры килмәү дәрәжәсен арттырмау шарты белән кулланыла. Төзелешкә рөхсәтләр нигезендә башкарыла торган күрсәтелгән объектларга карата гамәлләр мондый объектларның әлеге кагыйдәләргә туры килмәвен бетерүгә юнәлтеләргә тиеш.

Әлеге кагыйдәләргә туры килми торган күчемсез милекне башка файдалануда файдалануның туры килми торган төрән үзгәртү рөхсәт ителми.

4 бүлек. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объекттын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт. Төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға рөхсәт.

13 статья. *Жир участогын яки капиталъ төзелеш объекттын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануға рөхсәт бирү.*

1. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объекттын куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә (алга таба - файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү) рөхсәт бирү белән кызыксынган физик яисә юридик зат Комиссиягә файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы гаризаны жиберә. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы гариза "Электрон имза турында" 2011 елның 6 апрелендәге 63-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба электрон имза куелган) таләпләре нигезендә электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жиберелергә мөмкин.

2. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объекттын файдалануның рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, жәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар мондый тискәре йогынтыны куркыныч астына куйган жир кишәрлекләре һәм капиталъ төзелеш объектлары хокук ияләре катнашында үткәрелә.

3. Ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручы жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләреннән файдалануның рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында хәбәрләр жиберә, аңа карата әлеге рөхсәт соратыла торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капиталъ төзелеш объектларының хокук ияләренә, шушы рөхсәт соратып алына торган, һәм әлеге рөхсәт соратып алына торган капиталъ төзелеш объектның бер өлеше булган биналарның хокукка ия булучыларына. Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рөхсәт бирү турында гаризасы алынган көннән соң жиде эш көненнән дә соңга калмыйча жиберелә.

4. Жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә бастырылганчы аларны уздыру турында муниципаль берәмлек халкына хәбәр иткән көннән алып жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткөрү вакыты муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан да артмаска тиеш.

5. Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышулары һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә комиссия шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү яки мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, аларны район башлыгына жиберә.

6. Әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә район башлыгы мондый рекомендацияләр кергән көннән өч көн эчендә шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү яки мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында Карар кабул итә. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка мәгълүматны бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга тиеш һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация

челтәрендә муниципаль берәмлек сайтында (муниципаль берәмлек сайты булганда) урнаштырыла.

7. Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү турындагы карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яки гавами тыңлауларын оештыру һәм үткәрү белән бәйле чыгымнарны мондый рөхсәтне бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат түли.

8. Капиталь төзелеш объектының жир участогыннан яисә объектыннан шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төре шәһәр төзелеше регламентына жәмәгать фикер алышулары яки физик яки юридик зат инициативасы буенча шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү белән кызыксынучы гавами тыңлаулар үткәргәннән соң жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә кертелсә, мондый затка шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү турындагы карар ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрмичә генә кабул ителә.

9. Жирле үзидарә органына Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дөүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан яисә жирле үзидарә органынан үз белдекләре белән төзелгән төзелешне ачыклау турында хәбәрнамәләр кәргәннән соң, мондый корылма урнашкан жир кишәрлегенә карата шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төренә яисә аны сүткәнчегә кадәр яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү очракларыннан тыш, рөхсәт ителми, әгәр әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча жирле үзидарә органы тарафыннан дөүләт хакимиятенә башкарма органына, вазыйфаи затка, дөүләт учреждениесенә яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм әлеге хәбәрнамә кәргән жирле үзидарә органына үз белдеге белән төзелгән билгеләрнең булмавы йә ирекле төзелешне жимерү турындагы дәгъваларны канәгатьләндерүдән баш тарту яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карары законлы кәченә керүе хакында хәбәрнамә юлланган булса.

10. Физик яисә юридик зат шартлы рөхсәт ителгән файдалану төренә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар суд тәртибендә ризасызлык белдерергә хокуклы.

14 статья. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт алу тәртибе.

1. Жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән минималь күләмнәре йә конфигурация, төзелеш өчен яраксыз инженерлык-геологик яисә башка характеристикалары булган жир кишәрлекләренең хокук ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәтләр алу өчен мөрәжәгать итәргә хокуклы.

1.1. Жир кишәрлекләре ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәтләр алырга хокуклы, әгәр мондый тайпылыш конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын бер яисә берничә иң чик параметрны бер мәртәбә үзгәртү, реконструкцияләү максатларында ун проценттан артаган очракта.

2. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләшү, техник регламентлар таләпләрен үтәгәндә, аерым жир кишәрлеге өчен рөхсәт ителә.

3. Рәхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларыннан тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт алуда кызыксынган зат комиссиягә мондый рәхсәт бирү турында гариза җибәрә. Рәхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларыннан читкә тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турындагы гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә җибәрелергә мөмкин.

4. Рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турында карар проекты, әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган җәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш. Рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турындагы карар проекты буенча иҗтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәру белән бәйлә чыгымнар мондый рәхсәт бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат йөртә.

5. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт бирү турында карар проекты буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә нигезендә комиссия мондый фикер алышулар яисә тыңлаулар тәмамланган көннән алып унбиш эш көне эчендә мондый рәхсәт бирү турында яисә мондый рәхсәтне бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, күрсәтелгән тәкъдимнәрне җирле администрация башлыгына җибәрә.

6. Әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән алып җиде көн эчендә район башлыгы рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә яисә, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәт бирүдән баш тартуға рәхсәт бирү турында карар кабул итә.

6.1. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә җирле үзидарә органынан рәхсәтсез төзелгән корылманы ачыклау турында җирле үзидарә органына хәбәр кәргән көннән, мондый төзелеш урнашкан җирдә, аны җимергәнче яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче җир кишәрлегенә карата рәхсәт ителми, моңа җирле үзидарә органы тарафыннан әлеге хәбәрнамәне карау нәтижеләре буенча дәүләт хакимияте башкарма органына, вазыйфаи затка, дәүләт учреждениесенә яисә җирле үзидарә органына тапшырылган очрактар керми, алар Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм ирекле төзелеш билгеләре булмау яисә үз белдеге белән төзелгән корылманы җимерү турындагы дөгьваларны канәгатьләндерүдән баш тарту яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карары законлы көченә кертелмәве турында хәбәрнамә юлланган.

7. Физик яки юридик зат рәхсәт ителгән капитал төзелеш, реконструкция объектларының чик параметрларыннан читләштерүгә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарны суд тәртибендә бәхәсле дип игълан итәргә хокуклы.

5 БҮЛЕК . Территорияне планлаштыру буенча документлар.

15 статья. Территорияне планлаштыру буенча документлар.

1. Территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү территорияләрне тотрыклы үстерүне тәэмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы

элементларын бүлеп бирү, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территориаль планлаштыру документлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре (линия объектларын урнаштыруны күздә тотан территорияне планлаштыру документларын әзерләүдән тыш), урман хужалыгы регламенты, коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү, социаль инфраструктураны комплекслы үстерү, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, юл хәрәкәтен оештыруның комплекслы схемалары, «Россия Федерациясендә юл хәрәкәтен оештыру турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» Федераль законның 11 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән, инженерлык эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, ачыкланган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зона чикләрен исәпкә алып, техник регламентлар, кагыйдәләр сводлары таләпләре нигезендә махсус сакланучы табигать территориясе турындагы нигезләмәләр нигезендә, юл хәрәкәтен оештыруның нәтижәләгән тәмин итү таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла, әгәр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 10.2 өлешендә башкасы каралмаган булса.

3. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү төзелгән яисә төзелергә тиешле территорияләргә карата гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документларының төрләре түбәндәгеләр:

- 1) территорияне планлаштыру проекты;
- 2) территорияне ызанлау проекты.

5. Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотылмаган, шулай ук линия объектларын урнаштыру планлаштырылмаган территориягә карата территорияне ызанлау проекты Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 43 статьясындагы 2 өлешендә каралган максатларда әзерләү рәхсәт ителә.

6. Территорияне планлаштыру проекты территорияне ызанлау проекты әзерләү өчен нигез булып тора, моңа Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 41 статьясындагы 5 өлешендә каралган очраklar керми.

7. Территорияне планлаштыру проекты территорияне ызанлау проекты әзерләү өчен нигез булып тора, моңа әлеге статьяның 5 өлешендә каралган очраklar керми. Территорияне ызанлау проекты әзерләү территорияне планлаштыру проекты составында яисә аерым документ рәвешендә гамәлгә ашырыла.

16 статья. *Территорияне планлаштыру документларын әзерләү тәртибе.*

1. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү турындагы карарлар, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 1.1 һәм 12.12 өлешендә күрсәтелгән очраklarдан тыш, вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителә.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 2 - 4.2 һәм 5.2 өлешләрендә күрсәтелгән очраklarдан тыш, территорияне планлаштыру документларын әзерләү турындагы карар күрсәтелгән органнар инициативасы

буенча яисә территорияне планлаштыру документларын эзерләү турындагы физик яисә юридик затлар тәкъдимнәре нигезендә жирле үзидарә органы тарафыннан кабул ителә.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән кызыксынган затлар территорияне планлаштыру документларын эзерләгән очракта, жирле үзидарә органы тарафыннан территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында карар кабул итү таләп ителми.

2. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә мондый карар кабул ителгән көннән алып өч көн эчендә басылып чыгарга һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирлекнең рәсми сайтында (жирлекнең рәсми сайты булганда) урнаштырылырга тиеш.

3. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү турындагы карар басылып чыккан көннән алып физик яисә юридик затлар жирле үзидарә органына территорияне планлаштыру документларын эзерләү һәм тоту тәртибе турында үз тәкъдимнәрен тапшырырга хокуклы.

4. Территорияне планлаштыру документларының составы һәм эчтәлеге Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләренә туры килергә тиеш, территориянең үзенчәлеген һәм анда планлаштырылган капитал төзелеш объектларын урнаштыруны исәпкә алып, территорияне планлаштыру документларын эзерләү биремдә төгәлләштереләчәк.

5. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү, күрсәтелгән органнар буйсынуындагы муниципаль (бюджет яисә автоном) учреждениеләр тарафыннан мөстәкыйль рәвештә йә алар жәлеп итә торган дөүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алулар өлкәсендәге контракт системасы турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә төзелгән дөүләт яисә муниципаль контракт контрактны нигезендә дөүләт һәм муниципаль ихтыяжларны сатып алулар, башка затлар тарафыннан гамәлгә ашырыла, моңа Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган очраklar керми. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү, шул исәптән федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, жирле әһәмияттәге объектларны урнаштыруны күздә тоты торган документларны эзерләү физик яисә юридик затлар тарафыннан аларның акчалары исәбеннән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6. Территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне ызанлау проектлары алар расланганчыга кадәр жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда һичшиксез каралырга тиеш. Территорияне планлаштыруның күрсәтелгән проектына һәм (яисә) территорияне ызанлау проектына аларның аерым өлешләрен раслау юлы белән үзгәрешләр кертелгән очракта, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар мондый раслана торган өлешләргә карата үткәрелә.

Территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 43 статьясындагы 12 өлешендә һәм 45 статьясындагы 22 өлешендә каралган очраklarда, шулай ук территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты түбәндәгеләргә карата эзерләнгән очракта үткәрелми:

1) жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре приаэродром территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларынан файдалануның чикләүләренә туры килгән очракта;

2) бакчачылык яисә яшелчәчелек белән шөгыльләнү өчен коммерциягә карамаган бакчачылык ширкәтенә бирелгән жир кишәрлеге чикләрендә территорияләр;

3) урман фонды жирләре чикләрендә линия объектларын урнаштыру территорияләре.

7. Территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 46 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, 5.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

8. Жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм кимендә бер ай һәм өч айдан артыграк була алмый.

9. Район башлыгы территорияне планлаштыру проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар беркетмәсен, территорияне ызанлау проектын һәм ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмәне исәпкә алып, территорияне планлаштыру документларын раслау турында карар кабул итә яисә мондый документларны кире кага һәм аны жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә басылып чыккан көннән егерме эш көннән дә соңга калмыйча, ә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 46 статьясы нигезендә ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелмәгән очракта, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 46 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән срокта, эшләп бетерергә жиберә.

10. Территорияне планлаштыру буенча расланган документлар (территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне ызанлау проектлары) муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә, күрсәтелгән документларны раслаган көннән алып жиде көн эчендә бастырып чыгарылырга тиеш һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында (муниципаль берәмлекнең рәсми сайты булса) урнаштырылырга тиеш.

11. Урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләре алу рөхсәт ителә торган федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны яисә жирле әһәмияттәге объектларны урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру проекты расланганчыга кадәр дәүләт хакимияте органы яисә жирле үзидарә органы белән, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 22 өлешендә каралган очрактан тыш, дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен тартып алу турында карарлар кабул итүгә вәкаләтле орган белән килештерелергә тиеш. Территорияне планлаштыру проектын күрсәтелгән дәүләт хакимияте органы яисә жирле үзидарә органы белән килештерү предметы федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны яисә жирле әһәмияттәге объектларны планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен планлаштыру проектында каралган чикләрдән гыйбарәт.

12. Федераль әһәмияттәге объектны, региональ әһәмияттәге объектны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектны урнаштыру максатларында яисә башка объектны жирлек, шәһәр округы чикләрендә урнаштыру максатларында әзерләнгән һәм раслау вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле жирле үзидарә органы тарафыннан гамәлгә ашырыла торган территорияне планлаштыру документлары расланганчыга кадәр әлеге жирлек

башлыгы белән килештерелергә тиеш, моңа Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясы 22 өлешендә каралган очрак керми. Килештерү предметы күрсәтелгән объектларны планлаштырып урнаштыру чикләрендә күрсәтелгән объектларны урнаштыру планлаштырыла торган территорияль зоналар өчен билгеләнгән шәһәр төзелеше регламентларын (линия объектларыннан тыш) үтәү өлешендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә туры килү, шулай ук территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең факттагы күрсәткечләрен һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территорияль уңайлыкның факттагы күрсәткечләрен саклауны тәэмин итү.

Территорияне планлаштыру буенча күрсәтелгән документларны алган көннән алып унбиш эш көне эчендә жирлек башлыгы мондый документларны раслауга вәкаләтле органга мондый документларны килештерүне яисә аны килештерүдән баш тартуны жиберә.

13. Федераль әһәмияттәге линия объектын, региональ әһәмияттәге линия объектын, жирле әһәмияттәге линия объектын планлаштыруга, реконструкцияләүгә бәйле рәвештә территорияне планлаштыруның расланган проекты нигезендә гамәлдәге линия объектын яисә линия объектларын реконструкцияләү кирәк булган очракта, гамәлдәге линия объектын яисә линия объектларын мондый реконструкцияләү территорияне планлаштыруның күрсәтелгән проекты нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин (гамәлдәге линия объектын яисә линия объектларын мондый реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру проектын эшләү таләп ителмәгән очрактан тыш). Шулай ук вакытта территорияне планлаштыруның күрсәтелгән проекты, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 22 өлешендә каралган очрактан тыш, федераль әһәмияттәге линия объектын, региональ әһәмияттәге линия объектын, жирле әһәмияттәге линия объектын, жирле әһәмияттәге линия объектын планлаштыру проектын раслау өчен вәкаләтле дәүләт хакимияте органы яисә жирле үзидарә органы белән килештерелергә тиеш. Мондый килештерүнең предметы булып гамәлдәге линия объектын яисә федераль әһәмияттәге линия объектын планлаштыру, реконструкцияләү, региональ әһәмияттәге линия объектын, жирле әһәмияттәге линия объектын планлаштыру проектында каралган планлаштырылган планлаштырылган урнаштыру зоналарының яисә линия объектларының чикләре тора. Территорияне планлаштыру проектын мондый килештерү срогы күрсәтелгән дәүләт хакимияте органына яисә жирле үзидарә органына кергән көннән алып унбиш эшчедән артып китә алмый. Шушы унбиш эш көне узганнан соң күрсәтелгән органнар федераль әһәмияттәге линия объектын, региональ әһәмияттәге линия объектын, жирле әһәмияттәге линия объектын планлаштыру, реконструкцияләү максатларында территорияне планлаштыру проектын раслауга вәкаләтле дәүләт хакимияте органына яисә жирле үзидарә органына тапшырылмаган очракта, территорияне планлаштыруның әлеге проектына карата әлеге каршы килү килештерелгән дип санала.

14. Территорияне планлаштыру проектына линия объектын төзүне, реконструкцияләүне күздә тоткан үзгәрешләр кертелгән очракта, линия объектын һәм (яисә) сызыкча объект составына керүче капитал төзелешнең планлаштырыла торган зонасы мәйданының ун процентын арттыруга яисә киметүгә бәйле, күрсәтелгән объектларны планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен төгәлләштерү зарурлыгына бәйле рәвештә, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 12.7 һәм 12.12 өлешләре нигезендә үзгәрешләр юнәлеше таләп ителми, үзгәрешләр кертү территорияне планлаштыру проектында каралган планлаштыру карарларына йогынты ясамаган очракта, шулай ук үзгәрешләр кертү планлаштыру проектында каралган планлаштыру карарларына

йогынты ясамаган һәм дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен һәм (яисә) аларда урнашкан күчәмсез мөлкәт объектларын тартып алу зарурлығына китермәгән очракта, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 12.4 өлөшө нигезендә килештерүгә.

15. Территорияне планлаштыру проекты, урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләре алу рөхсәт ителә торган федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны яисә жирле әһәмияттәге объектларны урнаштыру каралган, физик яисә юридик затларга, дәүләт хакимияте органнарына яисә жирле үзидарә органнарына караган яисә бирелгән жир кишәрлекләрендә мондый объектларны урнаштыру планлаштырыла торган зоналары чикләрен билгеләү өлөшөндә эшләми, әгәр өлөгө проектны раслаган көннән алып алты ел эчендә территорияне планлаштыру дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен мондый жир кишәрлекләрен тартып алу турында карар кабул ителмәгән булса.

6 бүлек. Жир кишәрлекләрен резервлау һәм алу.

17 статья. *Муниципаль ихтыяжлар өчен жирләренә резервлау.*

1. Жир кишәрлекләре милекчеләренә, жирдән файдаланучыларның, жир биләүчеләренә, жир кишәрлекләрен арендага алуучыларның хокуклары муниципаль ихтыяжлар өчен жирләренә резервлауга бәйлә рәвештә чикләнергә мөмкин.

2. Муниципаль ихтыяжлар өчен жирләренә резервлау жир законнарында каралган очракларда, ә муниципаль милектәгә һәм гражданның һәм юридик затларга бирелмәгән жирләрдә, шулай ук инженерлык, транспорт һәм социаль инфраструктура объектларын, оборона һәм иминлек объектларын урнаштыруга, махсус сакланылучы табигать территорияләрен төзүгә, сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, инфраструктура объектлары, махсус икътисадый зона объектларына урнаштыру планында һәм аңа якын территорияне тиешле матди-техник жиһазлауда каралган очракларда гәмәлгә ашырыла. Жирләренә резервлау жир асты байлыкларыннан файдалану максатлары өчен кирәкле жир кишәрлекләренә карата да гәмәлгә ашырылырга мөмкин.

3. Муниципаль ихтыяжлар өчен жирләр өч елдан да артык булмаган вакытка резервланырга мөмкин. Муниципаль милектәгә һәм гражданның һәм юридик затларга бирелмәгән, диңгез транспорты, эчке су транспорты, тимер юл транспорты, һава транспорты (шул исәптән һава хәрәкәтен оештыруның бердәм системасы объектлары), транспорт-күчеп утыру төеннәре һәм метрополитен объектларын төзү һәм реконструкцияләү, федераль әһәмияттәге автомобиль юлларын, региональ әһәмияттәгә, муниципальәра әһәмияттәгә, жирле әһәмияттәгә һәм дәүләт яисә муниципаль әһәмияттәгә башка линия объектларын төзү һәм реконструкцияләү өчен егерме елга кадәр вакытка резервлау рөхсәт ителә.

4. Дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жирләренә резервлау тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

18 статья. *Муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен тартып алу.*

1. Жирле әһәмияттәге объектларны төзү, реконструкцияләү максатларында муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен алу, күрсәтелгән объектлар территорияль планлаштыруның расланган документлары һәм территорияне планлаштыруның расланган проектлары белән каралган булса, рөхсәт ителә.

2. Муниципаль ихтыяжлар өчен алына торган жир кишәрлекләре өчен түләү күләме, дәүләт милкендәгә яисә муниципаль милектәгә һәм тартып алына торган жир кишәрлекләре урынына хосусый милеккә тапшырыла торган жир

кишәрлекләренең базар бәясе, дәүләт яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләре урынына алына торган хокукларның базар бәясе, «Россия Федерациясендә бәяләү эшчәнлегенә турында» 1998 елның 29 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, жир законнарында билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып билгеләнә.

3. Жир кишәрлекләрен һәм (яисә) аларда урнашкан күчәмсез мөлкәт объектларын алар өчен милекчегә яисә башка күчәмсез мөлкәткә алмаштыру юлы белән тартып алуны күздә тотып торган күчәмсез мөлкәтне тартып алу турындагы килешүгә карата сату-алу яисә мене турындагы граждандан законнары кагыйдәләре кулланыла.

19 статья . *Халык алдындагы сервитутларны билгеләү.*

1. Ачык сервитут Россия Федерациясә Жир кодексының 39.38 статьясында каралган вәкаләтле башкарма хакимият органы яисә жирле үзидарә органы карары белән, гавами сервитут билгеләү турындагы үтенечнамә нигезендә (Россия Федерациясә Жир кодексының 39.39 статьясы) билгеләнә.

2. Дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлегенә карата сервитут билгеләү турындагы килешү граждандан законнарында, Россия Федерациясә Жир кодексында, башка федераль законнарда билгеләнгән очрактарда һәм, аерым алганда, түбәндәге очрактарда төзелә:

1) жир кишәрлегенән рөхсәт ителгән файдалануга комачауламый торган линия объектларын, элементә корылмаларын, махсус мәгълүмат билгеләрен һәм яклау корылмаларын урнаштыру;

2) тикшеренү эшләрен башкару;

3) жир асты байлыкларыннан файдалануга бәйлә эшләр алып бару.

3. Россия Федерациясә Жир кодексының 39.37 статьясындагы 1, 3 һәм 4 бүлекләрендә каралган максатларда гавами сервитут чикләре объектларны планлаштырып урнаштыру зоналары чикләре белән территорияне планлаштыру документлары нигезендә, ә инженерлык корылмаларын, автомобиль юлларын, тимер юлларны урнаштыру өчен территорияне планлаштыру документларын эшләү таләп ителмәгән очракта, тиешле саклау зоналары күләмнәренән артмаган чикләрендә билгеләнә.

Ачык сервитутларның эш итү зоналарының чикләре шулай ук жир кишәрлекләренең һәм күчәмсез мөлкәтнең башка объектларының дәүләт кадастр исәбе документларында күрсәтелә.

4. Ачык сервитут, Россия Федерациясә Жир кодексының 23 статьясындагы 7 пункты нигезләмәләрен һәм түбәндәге чикләүләренә исәпкә алып, гавами сервитут билгеләү турында үтенечнамәдә күрсәтелгән срокка билгеләнә:

1) Россия Федерациясе Жир кодексының 39.37 статьясындагы 1, 3 һәм 4 пунктчаларында каралган максатларда гавами сервитут билгеленгән очракта ун елдан алып кырык тугыз елга кадәр;

2) Россия Федерациясе Жир кодексының 39.37 статьясындагы 2 пунктчасында каралган максатларда федераль, региональ яисә жирле әһәмияттәге транспорт инфраструктурасы объектларын төзү, реконструкцияләү, ремонтлау;

3) Россия Федерациясе Жир кодексының 39.37 статьясындагы 5 пунктында каралган максатларда гавами сервитут билгеленгән очракта бер елдан да артык булмаган вакытка.

20 статья. *Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жир кишәрлекләреннән файдалану.*

1. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жир кишәрлекләреннән файдалану аларны закон нигезендә билгеләү белән билгеләнә.

2. Әлмәт муниципаль районының «Югары Мактама авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясенә шәһәр төзелеше зоналашуы картасында, территориаль зоналардан тыш, Әлмәт муниципаль районының «Югары Мактама авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясе дә күрсәтелгән мөмкин:

1) шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләре булган территорияләр;

2) шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр (территорияләр) – махсус сакланыла торган табигать территорияләре жирләре, башка жирләр.

3) Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән территорияләренә, жир кишәрлекләрен шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында кире алу территорияне планлаштыру документларын эшләү зарурлыгын күздә тотып, алар түбәндәгеләр:

- кызыл линияләренә теркәү, билгеләү, үзгәртү юлы белән күрсәтелгән территорияләренә, жир участкаларының, шул исәптән гомуми файдаланудагы территорияләренә хокукый статусы тәэмин ителчәк;

- күрсәтелгән территорияләренә, жир участкаларының төрле өлешләрен билгеләчәкләр.

7 бүлек. *Йомгаклау нигезләмәләре.*

21 статья. *Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе.*

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасының, шәһәр төзелеше регламентларының яисә әлеге Кагыйдәләр текстының теләсә нинди үзгәрешләре әлеге Кагыйдәләр үзгәрешләре дип санала.

2. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы мәсьәләне карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

- жирлекнең генераль планына, муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә, муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасының туры килмәве;

- Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләтле федераль башкарма хакимият органыннан Россия Федерациясе законнарында билгеленгән срокларда үтәү өчен, шәһәр яны территориясендә билгеленгән, жирдән файдалану һәм жирлек төзү кагыйдәләрендә рөхсәт ителгән, шәһәр яны территориясендәгә күчмәсез милек объектларыннан файдалану чикләүләрен бетерү турында күрсәтмәләр, мәжбүри башкарма хакимиятнең федераль органыннан килү;

- территориаль зоналар чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр килү;

- шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында күрсәтелгән, әлеге зоналарның, территорияләрнең урнашу урыннары тасвирламасының күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында булган шәһәр төзелеше зоналары картасында күрсәтелгән территорияләрне, мәдәни мирас объектлары территорияләрен файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләренең урнашу урыны турында белешмәләрнең шәһәр төзелеше зоналары картасында күрсәтелгән, әлеге зоналарның, территорияләрнең урнашу урыннары тасвирламасында күрсәтелгән дәүләт реестрында күрсәтелгән белешмәләргә туры килмәве;

- шәһәр төзелеше Регламентында билгеләнгән чикләүләрнең тулысынча яки өлешчә федераль, региональ һәм җирле әһәмияттәге истәлекле урыннар территорияләре, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә күчемсез милек объектларыннан файдалану чикләренә туры килмәве;

- территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясә чикләрен, федераль әһәмияттәге тарихи җирлек территориясен, региональ әһәмияттәге тарихи җирлек территориясен билгеләү, үзгәртү.

3. Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр комиссиягә жиберелә:

- федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан әлеге Кагыйдәләр федераль әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда;

- әлеге Кагыйдәләр региональ әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан;

- әлеге Кагыйдәләр муниципаль районның җирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда Әлмәт муниципаль районының җирле үзидарә органнары тарафыннан;

- җирлекнең, шәһәр округы территориясенең, авылара территорияләрнең тиешле территориясендә җирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очракларда җирле үзидарә органнары тарафыннан;

- физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә яки әлеге Кагыйдәләрне, җир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллану нәтижәсендә нәтижәле файдаланмаса, аларның хокук ияләренә зарар китерә, җир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хакы кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмый торган очракларда;

- Россия Федерациясә тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә юридик зат;

- Россия Федерациясә субъекты дәүләт хакимиятенең иң югары башкарма органы, территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән җирле үзидарә органы, Россия Федерациясә субъекты төзегән һәм Россия Федерациясә субъекты кабул иткән территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыру максатларында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамәне төзегән зат тарафыннан яисә территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче юридик зат тарафыннан.

4. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлеше нигезендә федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларын территорияль планлаштыру документларында каралган жирлек, шәһәр округы территорияләрендә (линия объектларыннан тыш) муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларын (линия объектларыннан тыш) урнаштыру мөмкинлегә тәмин ителмәгән очракта, вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле жирле үзидарә органы жирлек башлыгына, шәһәр округы башлыгына күрсәтелгән объектларны урнаштыруны тәмин итү максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы таләпне җибәрә.

5. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 33 статьясы 2 өлешенә 3 - 6 пунктларында һәм 3.1 өлешендә каралган очрақларда жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү максатларында, шулай ук конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән рөхсәт ителгән төзелешнең элек билгеләнгән чик параметрлары үзгәртелмәгән, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләгән һәм (яисә) рөхсәт ителгән төзелешнең бер яисә берничә чик параметры бер мәртәбә үзгәртелгән очракта, конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыруның ун процентынан артыгына, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында проектны эзерләү хакында карар кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 33 статьясындагы 4 өлешендә каралган комиссияне эзерләү таләп ителми.

6. Территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертелгән очракта, шул исәптән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 30 статьясындагы 5.2 өлеше нигезендә, мондый үзгәрешләр территорияне комплекслы үстерү максатларында территорияне планлаштыру проектын раслаган көннән алып туксан көннән дә соңга калмыйча кертелергә тиеш.

7. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәреш кертү турында тәкъдимнәр кәргән көннән алып егерме биш көн эчендә комиссия бәяләмә эзерли, анда жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында яисә мондый тәкъдимне кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, кире кагу хакында тәкъдимнәр кертелгән булырга тиеш, һәм ул бәяләмәне район башлыгына җибәрә.

8. Шәһәр яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалану чикләренә туры китерүне күздә тоткан жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы закон проекты комиссия тарафыннан каралырга тиеш түгел.

9. Район башлыгы, комиссия Бәяләмәсендә булган тәкъдимнәрне исәпкә алып, егерме биш көн эчендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында яки әлеге кагыйдәләргә үзгәреш кертү турында тәкъдимне кире кагу турында карар кабул итә һәм мондый карарның күчәрмәсен мөрәҗәгать итүчеләргә җибәрә.

10. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләренә раслау жирле үзидарәнең вәкилләкле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы проект жирле үзидарәнең вәкилләкле органы утырышында якындагы утырыштан соң килүче утырышны уздыру көннән дә соңга калмыйча каралырга тиеш.

11. Жирле үзидарэ органына Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан яисә жирле үзидарэ органынан үз белдекләре белән төзелешне ачыклау турында хәбәрнамәләр кәргән көннән алып, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә территорияль зонага карата билгеләнүне күздә тоткан үзгәрешләр кертү рәхсәт ителми, чикләрендә шундый корылма урнашкан, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төре, рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү, мондый корылманың рәхсәт ителгән файдалану төре һәм параметрлары аның жиимерелүенә кадәр яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерелгәнчегә кадәр, әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча жирле үзидарэ органы тарафыннан дәүләт хакимиятенә башкарма органына, вазыйфаи затка, дәүләт учреждениесенә яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм әлеге хәбәрнамә кәргән жирле үзидарэ органына күрсәтелгән очрактан тыш, ирекле төзелеш билгеләре булмау яисә ирекле корылманы жиимерү турындагы дөгьваларны канәгатьләндерүдән баш тарту яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карарының законлы көченә керүе хакында хәбәрнамә юллана.

22 статья. *Кагыйдәләрне гамәлгә кертү турында.*

1. Әлеге кагыйдәләр муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә аларның рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә расланган кагыйдәләре территорияль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында күрсәтелгән кагыйдәләрне раслаганнан соң ун көннән дә соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

2. Кагыйдәләр юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килми торган өлешендә гамәлдә.

II ӨЛЕШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ. ТЕРРИТОРИЯЛӘРНЕ ФАЙДАЛАНУ БУЕНЧА МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР КАРТАЛАРЫ

8 бүлек. *Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы.*

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында:

- 1) территорияль зоналар билгеләнде,
- 2) территорияне махсус куллану шартлары булган зоналар күрсәтелде;
- 3) гомуми файдаланудагы төп территорияләр (парклар, скверлар, бульварлар) һәм жирләр (аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми – аеруча саклаулы табигать территорияләре, урман фонды жирләре, су фонды жирләре һәм башкалар) чагылырга мөмкин.

Гомуми файдаланудагы төп территорияләргә һәм аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләргә карата әлеге Кагыйдәләрнең 13 бүлегендә күрсәтелгән мәгълүмат билгеләнергә мөмкин.

23 статья. *Әлмәт муниципаль районының «Яңа Нәдер авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы.*

1. Әлмәт муниципаль районының «Яңа Нәдер авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы әлеге Кагыйдәләрнең составы булып тора, анда территорияль зоналар чикләре билгеләнә, шулай ук

территорияларне файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре күрсәтелә.

2. Территориаль зоналарның чикләре һәр жири участогының, жири законнары нигезендә, территорияль зоналар чикләрен кисеп чыгарга мөмкин булган жири кишәрлегенән тыш, бер Территориаль зонага гына каравы таләпләренә жавап бирергә тиеш.

3. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территорияларне файдалануның аерым шартлары булган зоналарның чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре мәжбүри рәвештә күрсәтелә. Күрсәтелгән зоналарның чикләре аерым карталарда күрсәтелә ала.

4. Территория зоналары чикләре түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- жири кишәрлекләренән гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренә бер территорияль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

- Яңа Нәдер авыл жирилегенә генераль планы, Әлмәт муниципаль районының территорияль планлаштыру схемасы белән билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларның планлаштырылган үсеш параметрларының;

- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән территорияль зоналары;

- территория файдалану планлаштыру и жириден файдалану;

- территорияль планлаштыру документлары һәм территорияне планлаштыру документлары нигезендә төрле категориядәге жириләренә чикләре планлаштырыла торган үзгәрешләр;

- катнаш жири кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмау.

5. Территория зоналарының чикләре түбәндәгечә билгеләнә:

- магистральләр, урамнар, машиналар линиясенә капма-каршы юнәлештәге транспорт агымнарын аерып тора

- жирилек чикләре;

- кызыл сызыкларга;

- жири кишәрлекләре чикләренә;

- табигать объектларының табигый чикләре;

- башка нигезле чикләр.

6. Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган, территорияль зоналар чикләре белән туры килмәскә дә мөмкин.

7. Әлеге Карталарның II өлешендә санап үтелгән берничә жири кишәрлегенә, күчмәсез мөлкәтнең башка объектларына һәр карта буенча шәһәр төзелеше регламентлары кулланыла.

8. Әлеге картада чагылдырылган мәгълүмат шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарының этаплап әзерлеген һәм фрагментларын кабул итүне исәпкә алып кулланыла.

9 бүлек. *Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы.*

Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы әлеге Кагыйдәләренә состав график өлеше булып тора, аларда территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре күрсәтелә. Әлеге карталарда чагылдырылган мәгълүмат:

- житештерү һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары;

- үләт базларының санитар-яклау зоналары;

- автомобиль юлларының санитария өзеклекләре;
- өске су объектларының су саклау зоналары;
- өске су объектларының яр буе яклау полосалары;
- өске су объектларының яр буе полосалары;
- эчэргэ яраклы су белән тээмин итү чыганакларының санитар саклау зоналары поясы;
- Эчэ торган су белән тээмин итү чыганакларының санитар саклау зоналары поясы;
- III пояс эчэргэ яраклы су белән тээмин итү чыганакларын санитар саклау зонасы;
- файдалы казылмалар ятмалары.

24 статья. *«Яңа Нәдер авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге территориясеннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы.*

1. «Әлмәт муниципаль районының «Яңа Нәдер авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге территориясеннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы» кушымтасы, анда түбәндәгеләр сайлап алынган:
2. СанПим 2.2.1/2.1.2.1.2.1.1200-03 нигезендә билгеләнгән житештерү объектларының һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе», предприятиеләрнең анкета мәгълүматлары нигезендә билгеләнгән.
3. Россия Федерациясе Авыл хужалыгы министрлыгының 2020 елның 26 октябрдәгә 626 номерлы боерыгы белән расланган Биологик калдыкларны күчерү, саклау, эшкәртү һәм утильләштерүнең Ветеринария кагыйдәләре нигезендә билгеләнгән үлэт базларының санитар-яклау зоналары.
4. 42.13330.2011 «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» нигезендә санитар автомобиль юллары өзеклекләре.
5. Су саклау зоналары, яр буе яклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе полосалары:
 - Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә алып барыла торган су объектлары Дәүләт реестрына кертелгән;
 - размерлары Россия Федерациясе Су кодексының 6 һәм 65 статьяларында билгеләнгән.
6. Эчэргэ яраклы су белән тээмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары «Су белән тээмин итү чыганакларын һәм эчэргэ яраклы суүткәргечләрне санитар саклау зоналары» 2.1.4.1110-02 СанПиН нигезендә билгеләнгән.
7. Файдалы казылма ятмалары чикләре җир асты байлыктарыннан файдаланучыларның мәгълүматлары нигезендә билгеләнгән.

25 статья. *Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләр зоналары картасы.*

Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләрнең гамәлдә булган зоналары картасында мәдәни мирас объектларын саклау зоналары бүленергә мөмкин.

Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләрнең гамәлдә булу зоналарының чикләре тиешле карталарда теркәлә, алар аларны эшләү һәм аларга рәсми расланган документлар статусы бирү белән бәйлә рәвештә әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибендә кертелә.

III ӨЛӨШ . ШӨҺӨР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ.

10 бүлөк. Күчөмсөз милекне рөхсөт ителгән файдалану төрлөрө һәм параметрлары өлөшөндө шөһөр төзелешә регламентлары.

26 статья. Шөһөр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территорияль зоналарның төрлөрө.

Шөһөр төзелешен зоналаштыру картасында территорияль зоналарның түбөндөгө төрлөрө бирелгән:

Билгелә мөләр	Территорияль зоналар исемә
ТОРАК ЗОНАЛАР	
Ж1	Шөхси торак йортлар төзү зонасы
Ж1П	Перспектив торак төзелешә зонасы
ИЖТИМАГЫЙ-ЭШЛЕКЛЕ ЗОНАЛАР	
ОД1	Күпфункцияле ижтимагый-эшлеклә зона
ОД2	Сәламәтлек саклау һәм социаль билгеләнештәгә объектларны урнаштыру зонасы
ЖИТЕШТЕРҮ-КОММУНАЛЬ ЗОНАЛАРЫ	
ПК1	III класслы куркынычлылык класслы житештерү-коммуналь объектлар зонасы
АВЫЛ ХУЖАЛЫГЫ БИЛГЕЛӘНӨШӨНДӨГӨ ЗОНАЛАР	
СХ-1	Агросәнәгатъ комплексы объектларын һәм агросәнәгатъ комплексы объектларына хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру зонасы
СХ-2	Бакчачылык һәм дача участкалары зонасы
СХ1П	Агросәнәгатъ комплексы объектларын һәм агросәнәгатъ комплексы объектларына хезмәт күрсәтү объектларын перспектив урнаштыру зонасы
ИНЖЕНЕРЛЫК-ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ЗОНАСЫ	
ИТ-1	Транспорт инфраструктурасы зонасы
РЕКРЕАЦИОН БИЛГЕЛӘНӨШӨТӨГӨ ЗОНАЛАР	
Р-1	Табиғый ландшафтлар зонасы
Р-2	Рекреацион территорияләр зонасы
МАХСУС БИЛГЕЛӘНӨШӨТӨГӨ ЗОНАЛАР	
СН-1	Махсус билгеләнештәгә Зона
СН-2	Үлөт базын урнаштыру зонасы

Шөһөр төзелешә регламентлары. Торак зоналар.

Торак зоналар күп катлы торак йортлар, кече һәм урта катлы торак йортлар, шөхси торак йортлар төзү өчен каралган.

1. Торак зоналар күп катлы торак йортлар, кече һәм урта катлы торак йортлар, шөхси торак йортлар төзү өчен каралган.

Ж1. Шөхси торак йортлар төзү зонасы.

1 нче номерлы индивидуаль торак төзелеше зонасы жирле әһәмияттәге минималь рәхсәт ителгән хезмәтләр җыелмасы белән аерым торучы һәм блокланган индивидуаль торак йортлардан (коттеджлардан) торак районнары формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану төренең атамасы жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану төре тасвирламасы	Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану төренең атамасы жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану төре тасвирламасы	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Шәхси торак төзелеше өчен	Торак йортны (өч катлы, биекlege егерме метрдан да артмаган жир өсте катлары саны белән аерым тора торган бинаны) урнаштыру, ул гражданның тарафыннан мондый бинада яшәү белән бәйләп көнүрәш һәм башка ихтыяҗларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән, мөстәкыйль күчәмсез милек объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану бүлмәләреннән тора); авыл хужалыгы культураларын үстерү; шәхси гаражлар һәм хужалык корылмалары урнаштыру	2.1
Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен	Рәхсәт ителгән куллану төре тасвирламасында күрсәтелгән торак йортны урнаштыру, 2.1 код белән; авыл хужалыгы продукциясе җитештерү; гараж һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; авыл хужалыгы терлекләрен тоту	2.2
Блокланган торак төзелеше	Күрше торак йортлар (катлар саны өчтән дә артмаган) белән бер яки берничә уртак дивар (катлар саны уннан да артмаган) булган торак йортны урнаштыру, аларның һәркайсы бер гаиләнең яшәү өчен билгеләнгән, күрше йорт яки күрше йортлар белән тыкшынмыйча гына, аерым жир кишәрлегендә урнашкан һәм гомуми файдаланудагы территориягә чыгу мөмкинлегенә ия (блокланган төзелештәге торак йортлар).; декоратив һәм җиләк-җимеш ағачлары, яшелчә һәм	2.3

	жиләк-жимеш культуралары үрчетү; шәхси гаражлар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыклары, ял итү майданчыклары булдыру;	
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлеп бирү, күчемсез милек объектларын (котельный, су алу жайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемтә линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм жыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмалар)	3.1.1
Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.1.2
Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү, балалар ясле, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм башка оешмалар, шул исәптән укучыларны физик культура белән шөгыйльләнү өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары урнаштыру, спорт белән шөгыйльләнү	3.5.1
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Азкатлы торак төзелеше	азкатлы күпкатлы йортларны урнаштыру (4 катка кадәр биектәгә күпфатирлы йортлар, мансарныкын да кертеп); спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү; торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын азкатлы күпфатирлы йортның гомуми майданы 15 % тәшкил итсә, төзелеп беткән һәм төзелгән-төзекләндерелгән биналарында урнаштыру.	2.1.1
Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	Картлар йортларын, балалар йортларын,	3.2.1

	йорт-ларын, йорт-жирсез гражданныр өчен куну пунктларын урнаштыру; күченеп килергә мәжбүр булганнарны, качаклар дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру	
Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	Психологик һәм түләүсез юридик ярдәм хезмәтләре, социаль, пенсия һәм башка хезмәтләр (халыкны эш белән тәэмин итү хезмәте, аз керемле гражданныр туендыру пунктлары) өчен билгеләнгән биналарны социаль ярдәм күрсәтү һәм социаль яисә пенсия түләүләрен билгеләү мәсьәләләре буенча, шулай ук коммерциягә карамаган ижтимагый оешмалар: коммерциягә карамаган фондлар, хәйрия оешмалары, кызыксынулар буенча клублар урнаштыру өчен урнаштыру	3.2.2
Элемтә хезмәтләре күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элемтәсе хезмәтләре күрсәтү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.3
Көнкүреш хезмәте	Халыкка яисә көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чәчтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру	3.3
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданнырга амбулатория-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр) урнаштыру	3.4.1
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләрне, соборларны, храмнарны, часовняларны, мечетләрне, гыйбадәт кылу йортларын, синагогаларны) урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мәгариф	Дини затлар, дин әһелләре һәм дин әһелләре даими булу урыны өчен билгеләнгән биналарны дини хезмәт башкаруга бәйле рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йорты, якшәмбе һәм дини мәктәпләр,	3.7.2

	семинариялар, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен урнаштыру	
Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын хайваннарны тотудан башка урнаштыру	3.10.1
Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэмин итү	Биналарда һәм корымаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру	5.1.2
Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар (физкультура мәйданчыклары, йөгерү юллары, спорт уены өчен кырлар) урнаштыру	5.1.3
Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре әзерлегендә ярдәм итү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; гражданнар оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданнар оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру	8.3
Хезмәт гаражлары	Эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрендә каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен	4.9
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлегендә каралган элемтә, радиотапшырулар,	6.8

	радиотапшырулар, телевидение һәм телевидение объектларын урнаштыру, 3.1.1, 3.3.3.	
--	---	--

Жир участкаларының иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү.

Параметрларның төрләре һәм үлчәү берәмлекләре		Күчәмсез милекне файдалануның төп рәхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте		
		Шәхси торак төзелеше /шәхси ярдәмче хужалык алып бару	Блокировкалы торак төзелеше (блокланган йортта бер гаиләгә торак берәмлеге)	Рәхсәт ителгән төзүченең башка төрләре өчен
Жир кишәрлекләренә иң чик параметрлары				
Минималь майдан	кв.м	600/1000	1000	1
Максималь майдан	кв.м	5000/5000	5000	5000
Урам (юл йөрү) фронты буйлап минималь киңлек	м	12	6	н/у
Участоклар чикләрендә рәхсәт ителгән төзелешнең соңгы параметрлары				
Участок төзелешенең максималь проценты	%	50/40	60	н/у
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	5	5	н/у

Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	а) 1 - брандмауэр дивар мәжбүри булганда; б) 3 - башка очракларда	0 (блокланган торак йортта индивидуаль блок төзегән яисә төзү өчен билгеләнгән жир кишәрлеге белән чиктәш жир кишәрлегенең ян чигеннән); 1 (тиешле янғын сүндерү дивары мәжбүри булганда); 3 (башка очракларда)	н/у
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше (төзелешне көйләү линиясе белән башкасы билгеләнмәгән булса)	м	3	3	н/у
Төзелешләрнең максималь биекlege	м	18/18	18	н/у
Жир кишәрлекләре коймаларының максималь биекlege	м	2	2	н/у

Искәрмә 1. Таблицада тәкъдим ителгәннәрдән 5% чикләрендә параметрлар тайпылышлары рөхсәт ителә.

Искәрмә 2. Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен, блокланган торак төзелеше өчен, жир кишәрлекләренең ян һәм арткы чикләреннән түбәндәге шарт белән, чигенүләр таблицасында тәкъдим ителгән жир кишәрлекләренең ян һәм арткы чикләреннән түбәндәгеләрдән тайпылышлар рөхсәт ителә:

-күрсәтелгән кире кагуларга жир кишәрлекләре хужаларының үзара ризалыгы бар;

- төп корылмалар (торак йортлар) арасындагы ераклык 6 метрдан артып китә яки ярдәмче корылмалар (хужалык корылмалары, гаражлар һ.б. арасындагы ераклык тигез.(шулай ук ярдәмче корылмаларны блоклау рөхсәт ителә);

- күрше жир участокларында урнашкан корылмалар арасында янғынга каршы норматив аралар саклана.

3 нче искәрмә. Башка таләпләр:

Кечкенә ераклыктар:

2 - 3 кат биеклектөгө торак биналарның озын яклары арасында: кимендә 15 м;
 4 кат биеклектөгө торак йортларның озын яклары арасында: ким дигендә 20 м;
 балалар уеннары өчен майданчыктан алып торак биналарга кадәр - 12 м;
 өлкәннәр өчен ял итү майданчыгынан - 10 м;
 автомобиль кую майданчыкларыннан - 10 м;
 спорт белән шөгыльләнү өчен 10 метрдан 40 метрга кадәр майданчыктан;
 хужалык максатлары өчен майданчыктан - 20 м;

калдыклар өчен контейнерлар булган майданчыклардан алып торак йортлар, балалар учреждениеләре участкалары чикләренә кадәр, яшелләндерелгән майданчыклар - кимендә 50 м, эмма 100 м дан артык түгел.

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан булышу корылмаларын урнаштыру рөхсәт ителми.

Әлеге таблицада жайга салынмаган күрсәткешләр техник регламентлар, СНиП, СанПиН һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Ж1П. Перспективалы индивидуаль төзелеш зонасы.

Перспективалы шәхси төзелеш зонасы планлаштырылуы, Әлмәт муниципаль районы һәм Яңа Нәдер авыл жирлеген территорияль планлаштыру документлары нигезендә, шәхси йортларда аерым торучы торак йортлар төзү өчен бүлөп бирелгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре, рөхсәт ителгән файдалануның чикле параметрлары, торак-коммуналь хужалыгы зонасы өчен жир кишәрлекләрендә төзелешкә таләпләр жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләренә, иң чик параметрларга һәм торак төзелеш зонасы өчен билгеләнгән жир кишәрлекләрендә төзелеш таләпләренә туры килә.

Шәһәр төзелеш регламентлары. Ижтимагый-эшлекле зоналар.

Ижтимагый - эшлекле зоналар сәламәтлек саклау, мәдәният, сәүдә, жәмәгать туклануы, социаль һәм коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларын, эшкуарлык эшчәнлеген, урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү мөғариф учреждениеләрен, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләрен, культура биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, эшлекле, финанс билгеләнешендәге объектларны, гражданның тормыш эшчәнлеген тәэмин итүгә бәйле башка объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән.

ОД1. Күпфункционале ижтимагый-эшлекле зона.

Ижтимагый-эшлекле зона жирлек үзәкләрен формалаштыруның хокукий шартларын тәэмин итү өчен бүлөп бирелгән, анда халыкның көндәлек һәм даими ихтыяжларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән коммерциячел һәм хезмәт күрсәтүче функцияләренә киң спектры бар һәм мәдәният, сәүдә, жәмәгать туклануы, көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларын, шулай ук мөғариф учреждениеләрен, гыйбадәт биналарын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән		

файдалануның төп төрлере		
Азкатлы торак төзелеше	Азкатлы күп фатирлы йортларны урнаштыру (биекlege 4 катка кадәр булган күпфатирлы йортлар, мансардны да кертеп); өгәр азкатлы күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми мәйданы 15% тан артмаса, спорт һәм балалар мәйданчыкларын, ял итү мәйданчыкларын төзекләндерү; төзелгән, төзелгән һәм төзелгән күп фатирлы йорт биналарында торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру.	2.1.1
Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.1.2
Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	Психологик һәм түләүсез юридик ярдәм, социаль, пенсия һәм башка хезмәтләр (халыкны эш белән тәэмин итү хезмәте, аз керемле гражданнырны тукландыру пунктлары) өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру (аларда гражданнырны социаль ярдәм күрсәтү һәм социаль яки пенсия түләүләрен билгеләү мәсьәләләре буенча кабул итү, шулай ук ижтимагый коммерцияле булмаган оешмаларны: коммерцияле булмаган фондларны, хәйрия оешмаларын, мәнфәгатләр буенча клубларны урнаштыру	3.2.2
Элемтә хезмәтләре күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элемтәсе хезмәтләре күрсәтү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.3
Кунакханә хезмәте күрсәтү	Эшмәкәрлек файдасын алу максатыннан файдаланыла торган кунакханәләренә, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән файдалану өчен кулланыла торган башка биналарны урнаштыру	4.7
Көнкүреш хезмәте күрсәтү	Халыкка яки оешмаларга көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (вак-төяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чөчтарашханә, кер юу, химчистка, жирләү бюрлары)	3.3
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданнырга амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен	3.4.1

	билгелэнгэн капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр)	
Урта һәм югары һөнәри белем	Һөнәри белем һәм белем бирү өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру (һөнәри техник училищелар, колледжлар, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләрне яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү буенча оешмалар һәм белем бирү һәм белем бирү буенча эшчәнлек алып баручы башка оешмалар, шул исәптән укучылар физик культура һәм спорт белән шөгыйльләну өчен билгелэнгән биналар, спорт корылмалары)	3.5.2
Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	Музейларны, күргәзмә залларын, сәнгать галереяларын, мәдәният йортларын, китапханәләрне, кинотеатрларны һәм кинозалларны, театрларны, филармонияләрне, концерт залларын, планетарийларны урнаштыру	3.6.1
Дәүләт идарәсе	Дәүләт органнары, дәүләт пенсия фонды, жирле үзидарә органнары, судлар, шулай ук аларның эшчәнлеген турыдан-туры тәмин итүче яки дәүләт һәм (яки) муниципаль хезмәтләр күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгелэнгән биналар урнаштыру	3.8.1
Эшлекле идарә	Капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру максаты белән: дәүләт яки муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтүгә бәйле булмаган идарә итү эшчәнлегә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында, шул исәптән биржа эшчәнлегә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш)вакытында товарны тапшыруны таләп итмәгән килешүләрне башкаруны тәмин итү максатларында, капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.1
Фәнни тикшеренүләр үткөрү	Фәнни эзләнүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткөрү өчен билгелэнгән биналар һәм корылмалар (фәнни-тикшеренү һәм проект институтлары, фәнни үзәкләр, инновацион үзәкләр,	3.9.2

	дәүләт Фәннәр академиясе, тәҗрибә-конструкторлык үзәкләре, шул исәптән тармак үзәкләре	
Кибетләр	Сәүдә майданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Банк һәм иминият эшчәнлеге	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.5
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафе, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтләрне оештыру, дискотекалар һәм бию майданчыклары, төнге клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар һ. б. урнаштыру, уен автоматлары (комарлы уеннар өчен файдаланыла торган уен жиһазларынан тыш), уен майданчыклары урнаштыру	4.8.1
Биналарда спорт белән шөгыйльләнүне тәэмин итү	Спорт клубларын, спорт залларын, бассейннарны, физкультура-сәламәтләндерү комплексларын биналарда һәм корылмаларда урнаштыру	5.1.2
Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар урнаштыру (физкультура майданчыклары, йөгерү юллары, спорт уеннары өчен кырлар)	5.1.3
Эчке тәртипне тәэмин итү	Эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре, хәрбиләштерелгән хезмәт булган капиталъ төзелеш объектларын әзерләү һәм әзерлектә тоту өчен кирәкле капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру, производство биналарының бер өлеше булып торучы гражданныр оборонасы объектларынан тыш	8.3
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлөп бирү, күчәмсез милек объектларын (котельный, су алу җайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элементә	3.1.1

	линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм жыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмалар)	
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү, балалар ясле, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм башка оешмалар, шул исәптән тәрбия, мәгариф һәм белем бирү буенча эшчәнлек алып баручы биналар, спорт корылмалары урнаштыру физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүче балалар, спорт белән шөгыльләнү	3.5.1
Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	3.10.1
Базарлар	Капитал төзелеш объектларын, даими яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру өчен билгеләнгән корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә мәйданы булмавын исәпкә алып;	4.3
Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар))	Гомуми мәйданы 5000 кв. м. булган капитал төзелеш объектларын урнаштыру, товарлар сатуны һәм (яки) хезмәт күрсәтүне башкаручы бер яки берничә оешманы урнаштыру, рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлегә 4.5 - 4.8.2 кодлары нигезендә; гаражларны һәм (яки) сәүдә үзәгенә килүчеләр өчен автомобильләр кую урыннарын урнаштыру	4.2
Дини йолаларны тормышка ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар (шул исәптән чиркәү, соборлар, храмнар, часовнялар, мечетләр, гыйбадәт йортлары, синагоглар) өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мәгариф	Дини затларның, хажиларның һәм послушникларның даими урнашу урыннары, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йортлары, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен	3.7.2

	билгелэнгән биналар урнаштыру	
Автомобиль ремонтлау	Автомобильләрне ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгелэнгән остаханәләрне, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау өчен	4.9
Транспорт чараларын ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләренә юл сервисы объектлары буларак жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру;	4.9.1.1
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын, һава радиорелейлары, жир өсте һәм жир асты кабель элемтә линияләрен, радиофикация линияләре, антенна кырларын да кертәп, урнаштыру, элемтәнең кабель линияләрендә, спутник элемтәсе һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасында көчәйтү пунктлары, элемтә объектларын урнаштыру, 3.1.1, 3.2.3 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту каралган элемтә объектларынан тыш	6.8

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре		Күчмәсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
		Рөхсәт ителгән барлык төр төзелеш өчен
Жир кишәрлекләренең чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	50000
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары		
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән	м	н/у

билгеләнмәгән очрақларда.)		
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	н/у
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	н/у

Искәрмә 1. Башка таләпләр:

Кечкенә аралар:

мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләре өчен кишәрлекнең алгы чигеннән төп төзелешкә кадәр - 10 м;

стационар белән дөвалау учреждениеләре өчен участокның алгы чигеннән төп төзелешкә кадәр - 30 м;

стационары һәм башка ижтимагый һәм торак биналары булган дөвалау учреждениесе арасындагы ераклык кимендә 50 м.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СНиП, СанПиН), шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

ПК-1. III класслы куркынычлылык классындагы житештерү-коммуналь объектлар зонасы.

ПК-2 куркынычлыгының III класслы житештерү-коммуналь объектлары зонасы III класслы куркынычлылык классындагы, санитар-яклау зонасы булган коммуналь-житештерү предприятиеләрен формалаштыруның хокукый шартларын тәмин итү өчен бүлеп бирелгән. Бердәм зонада күчәмсез милекне рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләрен яраштыру норматив санитар таләпләргә үтәгәндә генә мөмкин.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре		
Авыр сәнәгать	Тау-баету һәм тау-эшкөртү, металлургия, машина төзелеше сәнәгатенә капитал төзелеш объектларын урнаштыру, шулай ук суднолар төзелеше, авиатөзелеш, вагоннар төзү продукциясен өзерләү һәм ремонтлау, машина төзелеше, станоклар төзелеше, шулай ук эксплуатацияләү өчен сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган башка шундый сәнәгать предприятиеләре, сәнәгать объекты рөхсәт ителгән файдалануның башка төренә караган очрақлардан тыш.	6.2
Автомобиль төзелеше	Транспорт чаралары һәм жиһазлар	6.2.1

сәнәгате	житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, прицеplar, ярымприцеплар һәм бер яисә берничә төр транспорт йөртү, автомобильләр һәм аларның двигательләре өлешләрен житештерү өчен билгеләнгән контейнерлар житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	
Жиңел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	6.3
Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика производствосы өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, шул исәптән сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру	6.3.1
Азык-төлек сәнәгате	Азык-төлек сәнәгате объектларын, авыл хужалыгы продукциясен эшкөртүгә аларны эшкөртүгә башка продукциягә китерә торган ысул белән (консервлау, ыслау, икмәк пешерү), шул исәптән эчемлекләр, алкоголь эчемлекләр һәм тәмәке әйберләре житештерү өчен дә урнаштыру	6.4
Төзелеш сәнәгате	Житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын: төзелеш материаллары (кирпечләр, пиломатериаллар, цемент, беркетү материаллары), көнкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм күтәргечләр, столяр продукция, жыелма йортлар яки аларның өлешләре һәм башка шундый продукция житештерү өчен урнаштыру	6.6
Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станцияләрен һәм башка электр станцияләрен урнаштыру, электр станцияләре өчен хезмәт күрсөтүче һәм ярдәмче корылмалар (золоотваллар, гидротехник корылмалар) урнаштыру; урнаштыру рөхсәт ителгән куллану төренең 3.1 коды белән каралган энергетика объектларыннан тыш, электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру	6.7
Складлар	Сәнәгать базалары, складлары, төяү терминаллары һәм докилары, нефть саклагычлары һәм нефть төяү станцияләре, газ саклагычлары һәм аларны газ конденсатлы һәм газ суырту	6.9

	станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары булдырылган житештерү комплексларының бер өлеше булмаган (стратегик запасларны саклаудан тыш) йөкләрен вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү корылмаларын (стратегик запасларны саклаудан тыш) урнаштыру	
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчемсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрне, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрне жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Гомуми файдаланудагы транспорт баганалары	Кешеләрне билгеләнгән маршрут буенча ташучы транспорт чаралары тукталышын урнаштыру	7.2.3
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән машина урыннарына бүленеп урнаштыру	2.7.1
Фәнни тикшеренүләр үткөрү	Фәнни тикшеренүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр (фәнни-тикшеренү һәм проект институтлары, фәнни үзәкләр, инновацион үзәкләр, дөүләт фәннәр академиясе, тәҗрибә-конструкторлык үзәкләре, шул исәптән тармак үзәкләре) үткөрү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру	3.9.2
Эшлекле идарә	Капиталь төзелеш объектларын түбәндәге максат белән урнаштыру: дөүләт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтү белән бәйле булмаган идарә эшчәнлегенә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында башкарылган вакытта товар тапшыруны таләп итми торган килешүләр башкаруны тәэмин итү, шул исәптән биржа эшчәнлегенә (банк һәм иминият	4.1

	эшчәнлегеннән тыш)	
Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре эзерлегендә ярдәм итү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; гражданның оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданның оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру	8.3
Автомобильләрен ремонтлау	Автомобильләрен ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләрен һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре		
Склад майданчыклары	Ачык һавада йөкләрне вакытлыча саклау, бүлү һәм бушату (стратегик запасларны саклаудан тыш)	6.9.1
Урта һәм югары һөнәри белем	Профессиональ белем бирү һәм мәгариф өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (һөнәри техник училищелар, көллиятләр, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләрен яңадан эзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү оешмалары һәм башка оешмалар) урнаштыру, белем бирү һәм агарту эшчәнлеген гамәлгә ашыручы, шул исәптән белем алучыларны физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен билгеләнгән биналарны, спорт корылмаларын)	3.5.2
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданның амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр)	3.4.1
Хайваннар өчен бүлмәләр	Стационарда ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру; авыл хужалыгы булмаган хайваннарны тоту, үрчетү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын кеше күзәтчелегендә урнаштыру, йортсыз	3.10.2

	хайваннарны тоту һәм дэвалау буенча хезмэтләр күрсәтү; хайваннар өчен кунакханәләр оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	
Көн күреш хезмәте	Халыкка яисә көн күреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чәчтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру	3.3
Базарлар	даими яисә вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар, базар) оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынында 200 кв. метрдан артык майдан булмавын исәпкә алып; хезмәткәрләр автомобильләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыру	4.3
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Кибетләр	Сәүдә майданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын кертәп, урнаштыру кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлегә белән каралган элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын, 3.1.1.1 (коммуналь хезмәтләр күрсәтү), 3.2.3 (элемтә хезмәтләрен күрсәтү) урнаштыру	6.8
Транспорт чараларын көйләү	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен кирәкле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру	4.9.1.1
Юл ялын тәэмин итү	Юл сервисы (мотельләр) сыйфатында кунакханә хезмәтләре күрсәтү өчен	4.9.1.2

	биналар урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен, жәмәгать туклануын юл сервисы объектлары сыйфатында оештыру өчен биналар урнаштыру	
Автомобиль юу урыннары	Автомобиль мобилъләрен урнаштыру, шулай ук бергә сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3

Жир участкаларының иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү түбәнгерәк таблица күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Параметрларның төрләре һәм үлчәү берәмлекләре		Күчемсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
		Рөхсәт ителгән төзелешнең барлык төрләре өчен
Жир кишәрлекләренең иң чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	100000
Участоклар чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең соңгы параметрлары		
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очракларда)	м	н/у
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	н/у
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	н/у

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентлары. Инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы зонасы.

ИТ1. Инженерлык инфраструктурасы зонасы.

ИТ - 1 инженерлык инфраструктурасы зонасы эре инженер инфраструктурасы объектларын урнаштыру, шул исәптән торба үткәргеч транспорт һәм элементә корылмаларын һәм коммуникацияләрен урнаштыру өчен бүлеп бирелгән.

Территориядән файдалану режимы объектны норматив һәм кагыйдәләр таләпләренә туры китереп билгеләнә.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Автомобиль транспорты	Автомобиль транспорты биналары һәм корылмалары урнаштыру. Рөхсәт ителгән куллануның әлеге төрен тоту үз эченә 7.2.1 (автомобиль юлларын урнаштыру), 7.1.2 (пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү), 7.2.3 (гомуми файдаланудагы транспорт стоянкасы) кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен ала.	7.2
Торбаүткәргеч транспорт	Нефть үткәргечләренә, су үткәргечләренә, газ үткәргечләренә һәм башка торба үткәргечләренә, шулай ук аталган торбаүткәргечләренә эксплуатацияләү өчен кирәкле башка биналар һәм корылмаларны урнаштыру	7.1
Тимер юл транспорты	Ясалма төзелгән эчке су юлларын судночылык өчен булдырылган эчке су юлларын урнаштыру, эчке су юлларын капитал төзү объектларын урнаштыру, диңгез портларын капитал төзү объектларын урнаштыру, капитал төзелеш объектларын, шул исәптән диңгез һәм елга портларын, причалларны, пристаньларны, гидротехник корылмаларны, навигация жиһазларын һәм башка объектларны урнаштыру, судночылыкны һәм су ташуны тәэмин итү, су транспортына заправка ясау өчен кирәкле башка объектларны урнаштыру	7.3
Су транспорты	Ясалма төзелгән эчке су юлларын судночылык өчен булдырылган эчке су юлларын урнаштыру, эчке су юлларын капитал төзү объектларын урнаштыру, диңгез портларын капитал төзү объектларын урнаштыру, капитал төзелеш объектларын, шул исәптән диңгез һәм елга портларын, причалларны, пристаньларны, гидротехник корылмаларны, навигация жиһазларын һәм башка объектларны урнаштыру, судночылыкны һәм су ташуны тәэмин итү, су транспортына заправка ясау өчен кирәкле башка объектларны урнаштыру	7.3
Торбаүткәргеч транспорт	Нефть үткәргечләренә, су үткәргечләренә, газ үткәргечләренә һәм башка торба	7.4

	үткөргөчлөрнө, шулай ук аталган торбаүткөргөчлөрнө эксплуатациялөү өчөн кирөклө башка биналар һәм корылмаларны урнаштыру	
Элемтө	Элемтө, радиотапшырулар, телевидение объектларын, һава радиорелейлары, жир өсте һәм жир асты кабель элемтө линияләрөн, радиофикация линияләрө, антенна кырларын да кертеп, урнаштыру, элемтөнөң кабель линияләрөндө, спутник элемтөсө һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасында көчөйтү пунктлары, элемтө объектларын урнаштыру, урнаштыру 3.1.1, 3.2.3 кодлар белән рөхсөт ителгән куллану төрлөрөн карап тоту каралган элемтө объектларыннан тыш	6.8
Юл ялын тәэмин итү	Юл сервисы (модельләр) сыйфатында кунакханә хезмөтө күрсөтү өчөн биналарны урнаштыру, шулай ук юл сервисы объектлары сыйфатында жәмөгать туклануын оештыру өчөн тиешлө сөүдө кибетләрөн, биналарны урнаштыру	4.9.1.2
Жир кишөрлекләрөн һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рөвөштө рөхсөт ителгән куллану төрлөрө		
Кибет	Сөүдө мөйданы 5000 кв. м. тәшкил иткөн товарларны сату өчөн билгелөнгөн капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Жәмөгать туклануы	Жәмөгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафе, ашханөлөр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Коммуналь хезмөтләр күрсөтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүчө биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлөп бирү, күчөмсөз милөк объектларын (котельный, су алу жайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләрө, сүүткөргөчләр, электр линияләрө, трансформатор подстанцияләрө, газүткөргөчләр, элемтө линияләрө, телефон станцияләрө, канализация линияләрө, тукталышлар, гаражлар һәм жыештыру һәм авария техникасына хезмөт күрсөтү остаханөләрө, кар жыю һәм эретү өчөн кирөклө корылмалар)	3.1.1
Транспорт чараларын ягулык салу	Автозаправка станцияләрөн урнаштыру; кибетләрөн юл сервисы объектлары буларак жәмөгать туклануын оештыру өчөн биналар урнаштыру;	4.9.1.1
Автомобиль юу	Автомобиль юлларын , шулай ук сөүдө кибетләрөн урнаштыру	4.9.1.3
Автомобиль	Автомобильләрөн ремонтлау һәм аларга	4.9.1.4

ремонтлау	хезмэт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләрне, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	
-----------	--	--

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре		Күчәмсез миләкне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
		Рөхсәт ителгән төзелешнең барлык төрләре өчен
Жир кишәрлекләренең иң чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	100000
Участоклар чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең соңгы параметрлары		
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне җайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очракларда)	м	н/у
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	н/у
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	н/у

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентлары. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге зоналар.

СХ1. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдә агросәнәгать комплексы объектларын урнаштыру зонасы.

СХ-1 зонасы авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдә агросәнәгать комплексы объектларын урнаштыру өчен кулланыла торган территорияләренә булдыруның хокукый шартларын тәэмин итү максатларында бүлеп бирелгән

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
--	--	-----

аталышы		
Жир кишәрлекләрәннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләрә		
Терлекчелек	Авил хужалыгы терлекләре (эре мөгезле терлек, сарыклар, кәжәләр, атлар, дөяләр, боланнар)үрчетүгә бәйле авил хужалыгы жирләрәндә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру;авил хужалыгы терлекләрен чабу, көтүлекләр көтү, терлек азыгы житештерү, авил хужалыгы хайваннарын тоту һәм үрчетү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру, нәселле терлекләр үрчетү, нәсел продукциясен (материалны)житештерү һәм куллану	1.8
Жәнлекчелек	Кыйммәтле мехлы жәнлекләр үрчетү белән бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; терлекләр тоту һәм үрчетү, продукцияне житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлек үрчетү, нәсел продукциясен (материал)житештерү һәм куллану	1.9
Кошчылык	Йорт кошларының, шул исәптән су йөзүчеләрнең нәсел токымнарын үрчетүгә бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; терлекчелек продукциясен житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлек үрчетү, нәселле продукция (материал)житештерү һәм куллану	1.10
Дуңгызчылык	Дуңгызлар үрчетүгә бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; терлекләр тоту һәм үрчетү, продукцияне житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлек үрчетү, нәсел продукциясен (материал)житештерү һәм куллану	1.11
Умартачылык	Бал кортларын һәм башка файдалы бөжәкләрне үрчетү, тоту һәм куллану буенча, шул исәптән авил хужалыгы жирләрәндә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; умартачылык һәм башка файдалы	1.12

	бөжәкләр үрчетү өчен кирәкле умарталарны, башка объектларны һәм жайланмаларны урнаштыру; умартачылык продукциясен саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган корылмаларны урнаштыру	
Авыл хужалыгын фәнни тәэмин итү	Үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен фәнни күзлектән караганда кыйммәтле булган үрнәкләрне алу өчен фәнни һәм селекцион эш алып бару, авыл хужалыгын алып бару; үсемлекләрнең генетик ресурслары коллекцияләрен урнаштыру	1.14
Кыр участкаларында шәхси ярдәмче хужалык алып бару	Капиталь төзелеш объектларын төзү хокукыннан башка авыл хужалыгы продукциясе житештерү	1.16
Питомниклар	Яшүсмерләргә авыл хужалыгында кулланыла торган агач һәм куаклар, шулай ук үсентеләр һәм орлыклар алу өчен башка авыл хужалыгы культуралары үстерү һәм сату;	1.17
Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	авыл хужалыгы производствосының күрсәтелгән төрләре өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру	1.18
Бакчачылык	Күпьяеллык жиләк-жимеш һәм жиләк культуралары, виноград һәм башка күпьяеллык культуралар үстерүгә бәйлә авыл хужалыгы жирләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1.5
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлөп бирү, күчөмсез милек объектларын (котельный, су алу жайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемтә линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм жыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмалар)	3.1.1
Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	Авыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау, беренчел һәм тирән эшкәртү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру	1.15
Транспорт чараларын ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру;	4.9.1.1

	юл сервисы объектлары сыйфатында жәмөгәт туклануын оештыру өчен тиешле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру	
Базар	Капиталь төзелеш объектларын, даими яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру өчен билгеләнгән корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә майданы булмавын исәпкә алып; урнаштыру гаражлар һәм (яки) тукталышлар өчен автомобильләр хезмәткәрләре һәм килүчеләр базары	4.3

СХ1П.агросәнәгәт комплексы объектларын һәм агросәнәгәт комплексы объектларына хезмәт күрсәтү объектларын перспективалы урнаштыру зонасы.

Зона перспективалы шәһәр төзелеше үсешендә агросәнәгәт комплексы объектларын һәм агросәнәгәт комплексы объектларына хезмәт күрсәтү объектларын формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү өчен билгеләнгән. Кирәк булганда, мондый территорияләрен, үзгәртүләрен исәпкә алып, үзгәртүне зоналаштыру гамәлгә ашырыла.

Шәһәр төзелеше регламентлары. Рекреацион билгеләнештәге зоналар.

Р-1. Табигый ландшафтлар зонасы.

Р-1 табигый ландшафтлары зонасы-яшелләнделгән территорияләр участкалары, үз эченә ачык болын киңлекләрен, ясалма сулыкларны, чокырларны, саклана торган ландшафтларны ала.

Жир кишәрлегенән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегенән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Табигый территорияләрен саклау	Бу зонада хужалык эшчәнлеген чикләү юлы белән әйләнә-тирә табигый мохитнең аерым табигый сыйфатларын саклап калу, аерым алганда: тыю полосаларын булдыру һәм карау, саклагыч урманнарны, шул исәптән шәһәр урманнарны, урман паркларын булдыру һәм карау, саклау урманнарында рөхсәт ителгән башка хужалык эшчәнлеге, тыюлыкларда табигый ресурслардан файдалану	9.1

	режимын үтәү, аеруча кыйммәтле жирләрнең үзенчәлекләрен саклау.	
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданның амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сәт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр)	3.4.1
Территорияне төзекләндерү	Декоратив, техник, планировка, конструктив җайланмалар, яшелләндерү элементлары, төрле төр жиһазлар һәм бизәү элементлары, кече архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, территорияне төзекләндерүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган мәгълүмат щитлары һәм күрсәткечләр урнаштыру	12.0.2
Базар	Капитал төзелеш объектларын, даими яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру өчен билгеләнгән корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә мәйданы булмавын исәпкә алып; урнаштыру гаражлар һәм (яки) тукталышлар өчен автомобильләр хезмәткәрләре һәм килүчеләр базары	4.3

Р-2. Рекреацион территорияләр зонасы.

Р-2 рекреацион территорияләре зонасы гамәлдәге табигый ландшафтны саклау һәм куллану, халык саулыгы, урманнарны саклау һәм яңадан торгызу мәнфәгатьләрендә экологик яктан чиста әйләнә-тирә мохит булдыру, аларны рациональ файдалануны тәэмин итү, шулай ук кыска вакытлы ял итү, халыкның ялын оештыру өчен, паркларны, скверларны, бульварларны оештыру өчен бүлөп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
---	---	-----

Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Табиғатъ территорияләрен саклау	Бу зонада хужалык эшчәнлеген чикләү юлы белән әйләнә-тирә табиғый мохитнең аерым табиғый сыйфатларын саклап калу, аерым алганда: тыю полосаларын булдыру һәм карау, саклагыч урманнарны, шул исәптән шәһәр урманнарын, урман паркларын булдыру һәм карау, саклау урманнарында рөхсәт ителгән башка хужалык эшчәнлеге, тыюлыкларда табиғый ресурслардан файдалану режимын үтәү, аеруча кыйммәтле жирләрнең үзенчәлекләрен саклау.	9.1
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Спорт белән шөгильләнү өчен майданчыклар	Спорт белән шөгильләнү өчен майданчыклар	5.1.3
Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	500 урынга кадәр тамашачылар өчен махсус урыннарға ия булган спорт-тамаша биналары һәм корылмаларын урнаштыру (стадионнар, спорт сарайлары, боз сарайлары, ипподромнар) (5.1.1) спорт белән шөгильләнүне биналарда (спорт клубларын, спорт залларын, бассейннарны, физкультура-сәламәтләндерү комплексларын, биналарда һәм корылмаларда урнаштыру	5.1.2
Курортык эшчәнлеге	Аларны, шул исәптән, кешеләрне дөвалау һәм савыктыру өчен, табиғый дөвалау ресурсларын (Минераль Су ятмалары, дөвалау пычраклары, лиманнар һәм күлләр, махсус климат һәм кеше авыруларын профилактикалау һәм дөвалау өчен файдаланыла торган башка табиғый факторлар һәм шартлар), шулай ук дөвалау ресурсларын дөвалау ресурсларын дөвалау-савыктыру жирләрнең һәм курортның беренче зонасы чикләрендә дөвалау-санитар яки санитар саклау округы чикләрендә юк итүдән һәм юк итүдән саклау.	9.2
Санаторий эшчәнлеге	Санаторийларны, профилакторийларны, бальнеологик дөвалауларны, халыкны дөвалау һәм сәламәтләндерү буенча хезмәт күрсәтүне тәэмин итүче пычрак дөвалау хастаханәләрен урнаштыру;	9.2.1

	дәвалау-сәламәтләнדרү урыннарын (пляжлар, бюветлар, шифалы пычрак табу урыннары)урнаштыру;	
Жәмәгать туклануы	дәвалау-сәламәтләнדרү лагерьларын урнаштыру	4.6
Дини йолаларны тормышка ашыру	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мәгариф	Дини йолалар һәм тантаналар (шул исәптән чиркәү, соборлар, храмнар, часовнялар, мәчетләр, гыйбадәт йортлары, синагоглар)өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.7.2
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау өчен	4.9

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре		Күчәмсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
		Рөхсәт ителгән төзелешнең барлык төрләре өчен
Жир кишәрлекләренең иң чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	100000
Участоклар чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең соңгы параметрлары		
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очракларда)	м	н/у
Участокның ян	м	н/у

чикләреннән корылмаларның минималь чикләре		
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	н/у

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның (СП, СанПиН), шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентлары. Махсус билгеләнештәге зоналар.

СН-1. Махсус билгеләнештәге Зона.

СН-1 махсус кулланылыштагы зона калдыклар урнаштыру, туплау һәм күмү объектларын урнаштыру, шулай ук мондый объектларның техник регламентлар таләпләренә туры китереп санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Ритуаль эшчәнлек	Зиратларны, крематорийларны һәм күмү урыннарын урнаштыру; тиешле дини корылмалар урнаштыру; ритуаль-йола билгеләнешендәге продукция житештерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру	12.1
Дини йолаларны тормышка ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар (шул исәптән чиркәү, соборлар, храмнар, часовнялар, мәчетләр, гыйбадәт йортлары, синагоглар) өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.7.1
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Көнкүреш хезмәте күрсәтү	Халыкка яки оешмаларга көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (вак-төяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чөчтәрәшханә, кер юу, химчистка, жирләү бюролары)	3.3

Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлөп бирү, күчәмсез милек объектларын (котельный, су алу җайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемтә линияләре, телефон станцияләре, канализация станцияләре, стоянкалар, гаражлар һәм урып-жыю һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, Корылмалар, карны жыю һәм эретү өчен кирәкле) (рөхсәт ителгән файдалануның өстәмә төре төп һәм шартлы рәвештә рөхсәт ителгән барлык төрләре өчен кулланыла)	3.1.1
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау өчен	4.9

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре		Күчәмсез милеккә файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
		Рөхсәт ителгән төзелешнең барлык төрләре өчен
Жир кишәрлекләренең иң чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	100000
Участоклар чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең соңгы параметрлары		
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне җайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очракларда)	м	н/у
Участокның ян	м	н/у

чикләрәннән корылмаларның минималь чикләре		
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	н/у

СХ2. Бакчачылык һәм дача участоклары зонасы.

Бакчачылык һәм дача участоклары зонасы АХ2 халык файдалана торган авыл хужалыгы культураларын ял итү һәм үстерү максатларында торак төзелешен торгызу хокукы булган бакча һәм дача участокларын урнаштыру өчен бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның төп төрләре		
Бакчачылык алып бару	Гражданның тарафыннан авыл хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен ял итүне һәм (яисә) аларны үстерүне гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы культураларының инвентарларын һәм уңышын саклау өчен билгеләнгән күчмәсез милек объектлары булмаган хужалык корылмаларын урнаштыру	13.1
Бакчачылык тармагын алып бару	Гражданның тарафыннан авыл хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен ял итүне һәм (яисә) аларны үстерүне гамәлгә ашыру; бакча йортының, торак йортның үз ихтыяжлары өчен 2.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төрен, хужалык корылмаларын һәм гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	13.2
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре		
Шәхси торак төзелеше өчен	Торак йортны (аерым урнашкан бинаның биеклеге егерме метрдан артмаган, биеклеге егерме метрдан артмаган, ул гражданның тарафыннан мөстәкыйль күчмәсез милек объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән шундый бинада яшәүгә бәйле булган көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм бүлмәләрдән тора); авыл	2.1*

	хужалыгы культураларын үстөрү; гаражларны үз ихтыяжлары һәм хужалык корылмалары өчен урнаштыру	
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләрне, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләрне, гыйбадәт кылу йортларын) урнаштыру	3.7.1*
Дини идарә һәм мөғариф	Дини затлар, дин әһелләре һәм дин әһелләре даими булу урыны өчен билгеләнгән биналарны дини хезмәт башкаруга бәйлә рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йорты, якшәмбе һәм дини мөктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен урнаштыру	3.7.2*
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданнарга амбулатория-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр) урнаштыру	3.4.1*
Спорт белән шөгыльләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыльләнү өчен майданчыклар (физкультура майданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уены өчен кырлар) урнаштыру	5.1.3*
Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре эзерлегендә ярдәм итү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; гражданнар оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданнар оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру	8.3*
Кибетләр	Сәүдә майданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4*
Базарлар	даими яисә вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар, базар) оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынында 200 кв. метрдан артык майдан булмавын исәпкә алып; хезмәткәрләр автомобильләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыру	4.3*

*территорияне планлаштыру буенча расланган документлар булганда,

« (2017 елның 29 июлендәге «Гражданнар тарафыннан үз ихтыяжлары өчен бакчачылык һәм яшелчәчелек алып бару турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 217-ФЗ номерлы Федераль законның 23 статьясы) булганда (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән).

Жир кишәрлекләре күләменең иң чик күрсәткечләре:

Параметрларның төрләре һәм үлчәү берәмлекләре		Күчәмсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте	
		Бакчачылык белән шөгыйльләнү өчен/ яшелчәлек белән шөгыйльләнү өчен	Рөхсәт ителгән төзелешнең башка төрләре өчен
Жир кишәрлекләренә иң чик параметрлары			
Минималь майдан	кв.м	400/400	1
Максималь майдан	кв.м	1500/15	50000

Рөхсәт ителгән төзелешнең соңгы параметрлары территорияне планлаштыру документлары белән билгеләнә (2017 елның 29 июлендәге «Гражданның тарафыннан үз ихтыяжлары өчен бакчачылык һәм яшелчәлек алып бару турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 217-ФЗ номерлы Федераль законның 23 статьясы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән).

Шәһәр төзелеш регламентлары. Рекреацион билгеләнгән зоналар.

P1. Ял итү территорияләре зонасы.

P1 рекреация территорияләре зонасы кыска вакытлы ял итү, халыкның ялын уздыру максатларында кулланыла торган парклар, скверлар, бульварлар оештыру өчен бүлп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре		
Табигать территорияләрен саклау	Әйләнә-тирә табигать мохитенең аерым табигый сыйфатларын өлеге зонада хужалык эшчәнлеген чикләү юлы белән саклау, аерым алганда: тыелган полсаларны булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарын, шул исәптән шәһәр урманнарын, урман паркларында булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарында рөхсәт ителгән башка хужалык эшчәнлеге, тыюлыкларда табигать ресурсларыннан файдалану режимын саклау, аеруча кыйммәтле булган жирләрнең үзлекләрен саклау.	9.1
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре		

Спорт белән шөгильләну өчен мөйданчыклар	Спорт белән шөгильләну өчен мөйданчыклар	5.1.3
Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	500 урынлы тамашачылар өчен махсус урыннар булган спорт-тамаша биналарын һәм корылмаларын (стадионнар, спорт сарайлары, боз сарайлары, ипподромнар) урнаштыру (5.1.1) биналарда спорт белән шөгильләнүне тәэмин итү (спорт клубларын, спорт залларын, бассейннар, биналарда һәм корылмаларда физкультура-сәламәтлөндөрү комплексларын урнаштыру	5.1.2
Курорт эшчәнлегә	Табигый дөвалау ресурсларын (минераль сулар ятмалары, дөвалау пычраклары, рапой лиманнар һәм күлләр, махсус климат һәм кеше авыруларын профилактикалау һәм дөвалау өчен кулланыла торган яки файдаланырга мөмкин булган башка табигать факторлары һәм шартлары) дөвалау ресурсларын тау-санитария округының беренче зонасы чикләрендә дөвалау һәм юкка чыгарудан саклау, шулай ук дөвалау ресурсларын дөвалау һәм дөвалау урыннарын дөвалау-савыктыру жирлегенең һәм курортының беренче зонасы чикләрендә ярлыландырудан һәм юкка чыгарудан саклау өчен файдалану	9.2
Санаторния эшчәнлегә	Халыкны дөвалау һәм сәламәтлөндөрү хезмәтләрен күрсәтүне тәэмин итә торган шифаханәләрне, профилакторийларны, бальнеологик дөвалау дөвалау-ларын, бальнеологик дөвалау дөвалау-ларын, пычрак савытларын урнаштыру; дөвалау-савыктыру урыннарын (пляжлар, бюветлар, шифалы пычрак чыгару урыннарын) жиһазлау; дөвалау-савыктыру лагерьларын урнаштыру	9.2.1
Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	Картлар йортларын, балалар йортларын, йорт-ларын, йорт-жирсез гражданныр өчен куну пунктларын урнаштыру;	3.2.1
Жәмәгать туклануы	күченеп килергә мәжбүр булганнарны, качаклар дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Дини йолаларны гамәлгә	Дини йолалар һәм тантаналар башкару	3.7.1

ашыру	өчен билгелэнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләренә, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләренә, гыйбадәт кылу йортларын, синагогаларны) урнаштыру	
Дини идарә һәм мәгариф	Дини затлар, дин әһелләре һәм дин әһелләре даими булу урыны өчен билгелэнгән биналарны дини хезмәт башкаруга бәйләп рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йорты, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен урнаштыру	3.7.2
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрлерен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын һәм депоны да	4.9

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре		Күчәмсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
		Рөхсәт ителгән барлык төр төзелеш өчен
Жир кишәрлекләренең чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	100000
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары		
Участокның алгы чигеннән минималь чигеннән чигенү (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу сызыгы белән билгеләнмәгән очракта)	м	н/у
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	н/у

Участокның арткы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше	арткы булган	м	н/у
---	--------------	---	-----

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

СН-2 . Үлэт базын урнаштыру зонасы.

Махсус билгеләнештәге зона, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә, мондый объектларның санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнә.

11 бүлек. Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарда билгеләнгән күчемсез милекне файдалануны чикләү өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары.

27 статья. Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарда билгеләнгән күчемсез мөлкәттән файдалануны чикләү тасвирламасы.

1. Әлмәт муниципаль районының «Яңа Нәдер авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенә территориясеннән өлеге Кагыйдәләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасында билгеләнгән зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану түбәндәгечә билгеләнә:

1) өлеге статьяда билгеләнгән чикләүләргә исәпкә алып, картада билгеләнгән тиешле территорияль зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары;

2) санитар-яклау, су саклау һәм башка чикләүләр зоналарына карата законнарда, башка норматив хокукый актларда билгеләнгән чикләүләр белән.

2. Санитар-яклау зоналарында һәм санитария өзәлүләрендә, саклау зоналарында, су саклау зоналарында, яр буе яклау һәм яр буе полосуларында урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалануны чикләү түбәндәгә норматив хокукый актларда билгеләнгән:

Россия Федерациясе Су кодексы;

Россия Федерациясе Жир кодексы;

-«Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон;

-«Халыкның санитар-эпидемиологик иминлегенә турында» 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Атмосфера һавасын саклау турында» 1999 елның 4 маендагы 96-ФЗ номерлы Федераль закон;

-СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе»;

Россия Федерациясе Авыл хужалыгы министрлыгының 2020 елның 26 октябрдәгә 626 номерлы боерыгы белән расланган биологик калдыкларны күчерү, саклау, эшкәртү һәм утильләштерү ветеринария кагыйдәләре нигезендә үлэт базларының санитар-яклау зоналары;

- СанПиН 2.1.1279-03 «Жирләү билгеләнешендәге зиратларны, биналарны һәм корылмаларны урнаштыруга, урнаштыруга һәм тотуга гигиеник таләпләр» (Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2011 елның 28 июнендәге 35 номерлы карары белән раслаулар);

□ -СанПиН 2.1.4.1110-02 «Эчү билгеләнешендәге су белән тәэмин итү һәм суүткәргечләр чыганаclarын санитар саклау зоналары» (Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2002 елның 14 мартындагы 10 номерлы карары белән расланган);

-«Яңа төзелә торган һәм реконструкцияләнә торган сәнәгать предприятиеләрен проектлауга гигиеник таләпләр»;

-СП 36.13330.2010 «СНиП 2.05.06-85*Магистраль торба үткәргечләр» (СССР Дәүләт төзелеше 1985 елның 30 мартындагы 30 номерлы карары белән раслап);

-□СП42.13330.2016 «СНиП 2.07.01-89*Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү».

Өлеге эшләү вакытында муниципаль берәмлекнең норматив-хокукий актлары кабул иткән чикләүләренә санитар-яклау, су саклау һәм башка зоналарында урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалануны чикләү исәпкә алынды.

3. Санитар-яклау зонасы яшәү тирәлегенә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты ясау чыганагы булган объектлар һәм производстволар тирәсендә халыкның куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында билгеләнә. Санитар-яклау зонасы күләме атмосфера һавасына (химик, биологик, физик) пычрану йогынтысын гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, ә I һәм II класслы хәвефлелектәге предприятиеләр өчен - гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, шулай ук халыкның сәламәтлеге өчен кабул итәрлек куркыныч зурлыгына кадәр киметүне тәэмин итә.

Предприятиеләрнең, производстволарның һәм объектларның санитар классификациясе нигезендә аларның санитар-саклау зоналарының күләме тәшкил итә:

- беренче класслы предприятиеләр өчен-1000 м;
- икенче класслы предприятиеләр өчен-500 м;
- өченче сыйныф предприятиеләре өчен-300 м;
- дүртенче сыйныф предприятиеләре өчен-100 м;
- бишенче сыйныф предприятиеләре өчен-50 м.

«Яңа Нәдер авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә I, III, IV һәм V класслы хәвефлелектәге объектлар урнашкан, алар жирлекнең әйләнә-тирә мохитенә начар йогынты ясау чыганаclarы булып торалар.

Житештерү һәм транспорт предприятиеләренең санитар-яклау зоналарында, коммуналь һәм инженер-транспорт инфраструктурасы объектларында, коммуналь-склад объектларында, чистарту корылмаларында, башка объектларда урнашкан жир кишәрлекләре һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектлары өчен «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиНом 2.2.1.1.1.1200-03 нигезендә билгеләнә:

- 1) тыелган файдалану төрләре;
- 2) файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре.

Производство-коммуналь объектларның санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- аерым торак йортларны да кертеп, торак йортлар;
- ландшафт-рекреация зоналары, ял зоналары, курортлар, шифаханәләр һәм ял йортлары территорияләре;
- бакчачылык ширкәтләре һәм коттеджлар корылышы территорияләре, күмәк яисә индивидуаль дача һәм бакча участкалары, шулай ук яшәү тирәлегә сыйфатын нормалаштыра торган башка территорияләр;
- спорт корылмалары, балалар майданчыклары, мәгариф һәм балалар учреждениеләре, гомуми файдаланудагы дөваллау-профилактика һәм савыктыру учреждениеләре;
- дарулар, дару чаралары һәм (яисә) дару рәвешләре житештерү объектлары, фармацевтика предприятиеләре өчен чимал һәм ярымпродуктлар складлары;
- Сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары объектлары, азык-төлек чималы һәм азык-төлек күпләп складлары, эчә торган суны эзерләү һәм саклау өчен су үткәргеч корылмалар комплекслары.

Производство-коммуналь объектларның санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

- авария хәлендәге дежур персонал өчен торак булмаган биналар, вахта ысулы буенча эшләүчеләр өчен бүлмәләр (ике атнадан да артык түгел), идарә итү биналары, конструкторлык бюролары, административ билгеләнештәге биналар, фәнни-тикшеренү лабораторияләре, ябык типтагы спорт-савыктыру корылмалары, мунчалар, кер юу бүлмәләре, сәүдә һәм жәмәгать туклануы объектлары, мотельләр, кунакханәләр, гаражлар, жәмәгать һәм индивидуаль транспортны саклау өчен майданчыклар, янгын деполары, жирле һәм транзит коммуникацияләр, ЛЭП, электр подстанцияләре, нефть һәм газүткәргечләр, техник су белән тәэмин итү өчен артезиан скважиналары, техник су белән тәэмин итү өчен су суыту корылмалары, канализация насос станцияләре, әйләнештәге су белән тәэмин итү корылмалары, автомобильләргә техник хезмәт күрсәтү станцияләре.

4. Үлэт базының санитар-яклау зонасы.

«Яңа Нөдер авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясенә ике терлек каберлеге йогынты ясый.

Биологик калдыкларны жыю, утильләштерү һәм юкка чыгару буенча ветеринария-санитария кагыйдәләре нигезендә терлек зиратының санитар-яклау зонасы күләме 1000 м тәшкил итә.

Россия Федерациясә Кулланучылар күзәтчелеге федераль хезмәтенең 2006 елның 3 маендагы 0100/4973-06-31 номерлы хаты нигезендә терлек утарларының санитар-яклау зонасы күләмен кыскарту туфракны һәм грунт суларын махсус чаралар һәм лаборатор тикшеренүләр алып барганнан соң, Россия Федерациясенең Баш дәүләт санитария табибы яисә аның урынбасары карары буенча башкарылырга мөмкин.

Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсенең төп таләпләре булып, аеруча куркыныч инфекцияләрнең күмелгән урыннан читкә таралу мөмкинлеген юкка чыгару һәм шуннан соң үлэт базының санитар-яклау зонасы күләмен кыскарту тора:

- өстән тимер-бетон каркас (саркофак) белән туфрак учагын яшерүне тәэмин итү;
- үлэт базының чиген терәк планга төшерү;

- периметр буйлап туфрак учагы ишелеп төшү, аншлаг белән ышанычлы киртәне яңарту;

- туфракның һәм суның лаборатор контролен оештыру, Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсе белән килештереп, скважиналарда грунт сулары агымы буенча түбәнрәк.

Татарстан Республикасының Баш дәүләт ветеринария инспекторы мәгълүматлары буенча, саркофага дивар калынлыгы 0,4 метрдан да ким булмашка тиеш; терлек каберлеге 2,5 метрдан да ким булмаган биеклектәге койма периметры буйлап чикләнергә тиеш; койма яки бетон саркофагадан 30 м радиуста 1 м биеклектәге жир валы рәвешендә өстәмә саклау зонасы булдырырга кирәк.

Санитар-яклау зоналарында урнашкан жир кишәрлекләре һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектлары өчен үлэт базлары түбәндәгеләр билгеләнә:

- 1) тыелган файдалану төрләре;
- 2) файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре.

Терлек базларының санитар-яклау зоналары чикләрендә һәм аларның территорияләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- *торақ, жәмәгать биналарын һәм терлекчелек комплексларын терлек зиратыннан 1000 метрга якынарақ урнаштыру;*

- Терлекләр көтү, печән чабу;
- жирне һәм нәсел калдыгын үлэт базыннан алып чыктым.

Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре:

- терлекләренә һәм көтүлекләренә 200 метрга якин урнаштыру;
- автомобиль, тимер юлларны аларның категориясенә карап 50-300 метрга якынарақ урнаштыру;
- гамәлдәге норматив документлар таләпләре нигезендә яшелләндерү (табигый үсемлекләр).

5. Автомобиль юлларының санитар аермалары.

«Яңа Нәдер авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясе федераль һәм региональ әһәмияттәге автомобиль юлларын кисеп үтә. 8.21 п. нигезендә 42.13330.2011 Региональ һәм федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан «Планировка һәм шәһәр һәм авыл жирлекләрен төзү» санитар аермалар 50 - 100 м күләмендә билгеләнә.

Санитария өзеклекләреннән файдалану режимы «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1200-03 билгеләнә.

Автомобиль юлларының һәм тимер юлларның санитар өзәлүләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- аерым торақ йортларны да кертеп, торақ йортлар;
- ландшафт-рекреация зоналары, ял зоналары, курортлар, шифаханәләр һәм ял йортлары территорияләре;
- бакчачылык ширкәтләре һәм коттеджлар корылышы территорияләре, күмәк яисә индивидуаль дача һәм бакча участкалары, шулай ук яшәү тирәлегенә сыйфатын нормалаштыра торган башка территорияләр;
- спорт корылмалары, балалар майданчыклары, мәгариф һәм балалар учреждениеләре, гомуми файдаланудагы дөваләу-профилактика һәм савыктыру учреждениеләре;

- дарулар, дару чаралары һәм (яисә) дару рәвешләре житештерү объектлары, фармацевтика предприятиеләре өчен чимал һәм ярымпродуктлар складлары;

- Сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары объектлары, азык-төлек чималы һәм азык-төлек күпләп складлары, эчә торган суны әзерләү һәм саклау өчен су үткәргеч корылмалар комплекслары.

Автомобиль юлларының һәм тимер юлларның санитар аермалары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан шартлы рәвештә файдалану төрләре:

- авария хәлендәге дежур персонал өчен торак булмаган биналар, вахта ысулы буенча эшләүчеләр өчен бүлмәләр (ике атнадан да артык түгел), идарә итү биналары, конструкторлык бюролары, административ билгеләнештәге биналар, фәнни-тикшеренү лабораторияләре, ябык типтагы спорт-савыктыру корылмалары, мунчалар, кер юу бүлмәләре, сәүдә һәм жәмәгать туклануы объектлары, мотельләр, кунакханәләр, гаражлар, жәмәгать һәм индивидуаль транспортны саклау өчен майданчыклар, янгын деполары, жирле һәм транзит коммуникацияләр, ЛЭП, электр подстанцияләре, нефть һәм газүткәргечләр, техник су белән тәэмин итү өчен артезиан скважиналары, техник су белән тәэмин итү өчен су суыту корылмалары, канализация насос станцияләре, әйләнештәге су белән тәэмин итү корылмалары, автомобильләргә техник хезмәт күрсәтү станцияләре.

6. Магистраль торбаүткәргечләрнең санитар өзеклекләре.

Әлмәт муниципаль районының «Яңа Нәдер авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясен «Миңлебай – Түбән Кама нефть химиясе» магистраль продукт үткәргече кисеп үтә, аның санитар аермасы СНиП 2.05.06-85 нигезендә;* «магистраль торбаүткәргечләр» 2000 м тәшкил итә.

Жирлекне шулай ук магистраль торбаүткәргечләр (УБКУ), «Әлмәт – Азнакай-Субханкулово», «Әлмәт-Азнакай 2» һәм «Якей т. п. бүлеп бирелгән газүткәргечләр) кисеп үтә.

Магистраль торбаүткәргечләрнең санитар өзелешләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларын куллануны тыю төрләре:

шәһәр һәм башка торак пунктлар;

- бакча йортлары булган күмәк бакчалар, дача бистәләре;

- аерым Сәнәгать һәм авыл хужалыгы предприятиеләре;

- кошчылык фабрикалары, теплица комбинатлары һәм хужалыклар;

- сәт заводлары;

карьера эшләү файдалы казылмалар;

- гаражлар һәм шәхси хужалары автомобильләре өчен ачык стоянкалар; 20дән артык автомобиль;

- кешеләр күпләп жыелган аерым торучы биналар (мәктәпләр, хастаханәләр, балалар бакчалары, вокзал һ. б.);

-3 катлы һәм югарырак торак биналар;

- тимер юл станцияләре; аэропортлар; елга портлары һәм пристаньлар;

- I-IV класслы елга транспорты гидро -, электростанцияләре; гидротехник корылмалары;

- чистарту корылмалары һәм насос станцияләре магистраль торбаүткәргечкә карамаган суүткәргечләр;

- саклау күләме 1000 м3 булган жиңел ялкынсынучы һәм янучы сыеклык һәм газ складлары; автозаправка станцияләре;
- мачталар (башнялар) һәм торбаүткәргечләр технологик элементәнең күп каналлы радиорелей линиясе корылмалары, мачта (башнялар) һәм Россия элементә министрлығы һәм башка ведомстволар арасында күп каналлы радиорелей элементә линиясе корылмалары; телевизион башнялар.

7. Магистраль торбаүткәргечләрнең сак зонасы.

Торбаүткәргечләргә зыян китерү мөмкинлеген булдырмас өчен, сак зоналары билгеләнә. Торба үткәргечләрнең сак зонасы күләме магистраль торбаүткәргечләрне (утв) саклау кагыйдәләре белән билгеләнә. Россия Дәүләт техник күзәтчелек идарәсенең 1992 елның 22 апрелендәге 9 номерлы карары белән торбаүткәргечләрнең саклау зоналарында жирләрдән файдалану тәртибе (утв) расланды. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2007 елның 20 августындагы 395 номерлы карары белән расланган.

«Миңлебай-Түбән Кама нефть химиясе» магистраль продукт үткәргече өчен сак зонасы күләме 100 м тәшкит итә, башка магистраль торба үткәргечләр өчен - 25 м. торба үткәргечләрнең сак зоналарына кергән жир участкалары жирдән файдаланучылардан алынмый һәм алар югарыда күрсәтелгән нормативларны мәжбүри үтәп, авыл хужалыгы һәм башка эшләр башкару өчен файдаланыла.

Сак зонасы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларын куллануны тыю төрләре:

- *предприятие җитәкчесе тарафыннан расланган эш планы буенча ремонт һәм реконструкция вакытында башкарылучы тирәнәйткечләрдән тыш, проектта каралмаган канализация коеларын һәм башка тирәнәйтүләрне урнаштыру;*

- *мелиоратив жир эшләре, сугару һәм киптерү системалары җитештерү;*

- *Тау, төзелеш, монтаж, шартлаткыч эшләр җитештерү, грунтны планлаштыру;*

- *скважиналар, шурфлар урнаштыру һәм грунт пробаларын алу белән бәйле геологик күтәрү, эзләү, геодезия һәм башка эзләнү эшләре җитештерү.*

Газ үткәргечен эксплуатацияләүче оешма белән килешү буенча рәхсәт ителгән куллану төрләре үз эченә:

- *төрле корылмалар һәм корылмалар төзү;*

- *агачлар һәм куаклар утырту, азык, ашламалар һәм материаллар туплау, печән һәм салам эскертлау, терлек тоту, Балык тоту, колка һәм боз өзәрлөү;*

- *торбаүткәргечләр трассасы аша юллар һәм кичүләр кору;*

- *автомобиль транспорты тукталышларын, тракторларны һәм механизмнарны урнаштыру,*

- *бакчалар һәм бакчалар урнаштыру.*

Ликвидацияләнгән нефть скважинасының сак зонасы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларын куллануны тыю төрләре:

- *төзелешнең теләсә нинди төрләре төзү.*

8. Электр тапшыру линияләренең сак зонасы.

"Электр куркынычсызлыгы. Көчәнеше 1000 кв. м булган электр тапшыргыч линияләренең сак зонасында иминлек арасы (жирлек территориясе буенча узучы

электр тапшыру линияләренең сак зоналары) 20 м (көчәнеше 110 кВ), 15 м (көчәнеше 35 кВ.) һәм 10 м (көчәнеше 10 кВ.) тәшкил итә.

Электр тапшыру линияләренең сак зонасы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларын куллануны тыю төрләре:

- электр тапшыру линияләрен эксплуатацияләүнең куркынычсызлыгын һәм өзлексезлеген бозарга мөмкин булган гамәлләр үткөрү, алар барышында кешеләргә карата куркыныч туарга мөмкин;

- ягулык-майлау материаллары саклагычларын урнаштыру;

- чүплекләр урнаштыру;

- шартлаткыч эшләр башкару;

- ут үрчетү;

- сыек һәм коррозия матдәләре һәм ягулык-майлау материаллары ташлау һәм агызу;;

- терәк үткәргечләргә һәм аларга чит әйберләргә якынаюга, шулай ук терәкләргә күтөрелү.;

- экстремаль һава шартларында һава электр тапшыру линияләренең сак зонасында эшләр башкару һәм булуы.

Электр тапшыру линияләрен эксплуатацияләүче оешма белән килештереп, шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре үз эченә ала:

- төзелеш, монтаж һәм кыр эшләрен башкару,

- агач утырту һәм кисү,

- азык, ашламалар, ягулык һәм башка материаллар туплау,

- йөк белән гомуми биеккәге булган яки юл өслегеннән йөксез генә 4 м дан артык булган машиналар һәм механизмнар өчен юллар төзү.

9. Эчәргә яраклы су белән тәэмин итүнең жир асты чыганакларын санитар саклау зоналары.

СанПиНом 2.1.4.1110-02 нигезендә су белән тәэмин итү чыганакларын һәм эчәргә яраклы суүткәргечләрне санитар саклау зоналары су белән тәэмин итү чыганакларын пычранудан санитар саклау зонасы оештырыла, аның составына өч пояс керә: беренче пояс - катгый режим поясы, шулай ук икенче һәм өченче пояс - чикләүләр пояслары.

Әлмәт муниципаль районының “Яңа Нәдер авыл жирлегенә” муниципаль берәмлеге территориясендә чишмәләр һәм су жыю скважиналары бар, алар өчен санитария саклау зонасының беренче поясы 50 м. Икенче һәм өченче поясларның чикләре проектларын эшләү һәм аларны исәпләү зарур. Аларны куллану режимын СанПиН 2.1.4.1110-02 билгели.

Эчә торган су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зонасының I пояс чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- югары көпшәле агачлар утырту;

- суүткәргеч корылмаларны эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлык төзелеш төрләре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торба үткәргечләрне салу;

- торак һәм хужалык-көнкүреш биналарын урнаштыру;

- кешеләрнең яшәве, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану.

Эчә торган су белән тәэмин итүнең жир асты чыганаclarын санитар саклау зонасының II пояс чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- эшкәртелгән суларны жир асты офыкларына кертү һәм жир асты байлыкларын жир асты байлыкларына күчерү;
- ягулык-майлау материаллары, агулы химикатлар һәм минераль ашламалар складларын, промстоклар, шламосаклагычлар һәм жир асты суларының химик пычрануы куркынычы тудыручы башка объектлар складларын урнаштыру;
- зиратларны, үлэт базларын, ассенизация кырларын, фильтрлау кырларын, тирес саклагычларны, силос траншеяларын, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләрен һәм жир асты суларының микроб пычрануына китерә торган башка объектларны урнаштыру;
- ашламалар һәм агулы химикатлар куллану;
- төп файдаланудагы урманны кисү.

Мондый объектларны урнаштыру, геологик контроль органнары бәяләмәсен исәпкә алып бирелгән Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсенең санитар-эпидемиологик бәяләмәсе булганда, жир асты суларын файдаланганда гына, су йөртү офыгын пычранудан яклау буенча махсус чаралар башкарылганда гына, санитария саклау зонасының III поясы чикләрендә рөхсәт ителә.

Эчә торган су белән тәэмин итүнең жир асты чыганаclarын санитар саклау зонасының II поясы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

- *туфрак катламын бозуга бәйлә яңа скважиналар бораулау һәм яңа төзелеш, Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсе белән килештереп.*

10. Су саклау зоналары, яр буе яклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе полосалары.

Су саклау зоналары - өске су объектларының яр линиясенә тоташкан һәм аларда күрсәтелгән су объектларын пычратуны, чүпләүне, ләм утыруны һәм суларны ярлыландыруны булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларының яшәү тирәлеген саклау максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләр.

Су саклау зоналары чикләрендә хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә торган территорияләрдә яр буе яклау полосалары урнаштырыла.

Яр буе полосалары һәр гражданның гомуми файдаланудагы су объектларыннан файдалана алуын тәэмин итү максатларында бирелә.

РФ Су кодексы нигезендә елгаларның яки инешләренң су саклау зоналары киңлеге аларның елгалары яисә инешләре өчен озынлык белән билгеләнә:

- 10 км га кадәр - 50 м күләмендә;
- 10 км дан 50 км га кадәр - 100 м күләмендә;
- 50 км һәм аннан да күбрәк - 200 м күләмендә.

Елга, чишмә башыннан алып инешкә кадәр 10 км дан да кимрәк булган инеш өчен су саклау зонасы яр буе яклау полосасы белән туры килә. Елганың, инешнең чишмә башлары өчен су саклау зонасы радиусы 50 м күләмендә билгеләнә.

Яр буе яклау полосасының киңлегә су объекты ярының текәлегенә бәйле рәвештә билгеләнә һәм кире авышлык өчен 30 м яисә кире авышлык өчен - 0°, 40 м тәшкил итә, текәлек өчен 3° һәм аннан да күбрәк авышу өчен - 50 м.

Шулай итеп, Дала Зәе елгасының су саклау зонасы киңлегә - 200 м, Мактаминка урамы - 50 м, калган сулыклар һәм сулыклар - 50 м. Степной Зай һәм Мактаминка проспекты өчен яр буе яклау полосалары 50 м күләмендә кабул ителде.

Гомуми файдаланудагы су объектының яр буе линиясе буйлап гомуми файдалану өчен билгеләнгән яр буе полосасы билгеләнә. Степной елгасының яр буе полосасының киңлегә 20 м, калган су агымнарының киңлегә 5 м тәшкил итә. Гражданнарның су объектына ирекле керүен тәэмин итү максатларында яр буе полосасы төзелә алмый.

Елгаларның, башка су объектларының су саклау зоналарында урнашкан жир кишәрлекләре һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектлары өчен түбәндәгеләр билгеләнә:

- тыелган файдалану төрләре;
- файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре, аларны бассейнлы һәм башка территорияль идарә органнары белән килештереп, вәкаләтле дөүләт органнарының су фондыннан файдалану һәм саклау, әлеге кагыйдәләрдә билгеләнгән гавами тыңлаулар процедураларынан файдаланып, махсус килештерү буенча рәхсәт ителергә мөмкин.

Елгаларның су саклау зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларынан, башка су объектларынан файдалану төрләре:

- туфракны ашлау өчен агып төшүче сулардан файдалану;
- зиратларны, үлөт базларын урнаштыру, житештерү һәм куллану калдыкларын, радиоактив, химик, шартлаткыч, агулы матдәләрне күмү;
- үсемлекләрнең корткычларына һәм авыруларына каршы көрәш буенча авиация чараларын гамәлгә ашыру;
- транспорт чараларының (махсус транспорт чараларынан тыш) хәрәкәте һәм туктап торуы, моңа юлларда һәм юлларда каты өслекле махсус жиһазландырылган урыннарда аларның хәрәкәте һәм туктап торулары керми.

Яр буе яклау полосалары чикләрендә, су саклау зоналары өчен күрсәтелгән чикләүләр белән беррәттән, түбәндәгеләр тыела:

- жирләрне сөрү;
- юыла торган грунтларның өемнәрен урнаштыру;
- авыл хужалыгы терлекләрен көтү һәм алар өчен жәйге лагерьлар, ванналар оештыру.

Су саклау зоналары чикләрендә хужалык объектларын һәм башка объектларны проектлау, төзү, реконструкцияләү, файдалануга кертү һәм эксплуатацияләү рәхсәт ителә, мондый объектларны су объектларын пычранудан, чүпләнүдән һәм суларны саегудан су законнары һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге кануннар нигезендә саклауны тәэмин итә торган корылмалар белән жиһазландыру шарты белән.

Яр буе полосасында файдалануның тыелган төрләре:

- жир кишәрлекләрен хосусыйлаштыру;
- механик транспорт чараларын кулланып хәрәкәт итү.

Су объектларының яр буе полосасы чикләрендә алар янында йөрү (механик транспорт чараларын кулланмыйча) рөхсәт ителә, шул исәптән һөвәскәрләр һәм спорт балыкчылыгын тормышка ашыру һәм йөзү чараларын причал ясау өчен дә.

11. Файдалы казылмалар ятмаларының тау отводлары.

«Яңа Нәдер авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясе Ромашкино нефть ятмаларының тау отводы чикләрендә урнашкан.

«Жир асты байлыклары турында» 2395-1 номерлы Россия Федерациясе Законының 22 статьясы нигезендә жир асты байлыктарынан файдаланучы үзенә бирелгән тау катламы чикләрендә файдалы казылмалар ятмалары майданнарын төзүне чикләргә хокуклы.

Жир асты байлыктарының аерым участкаларынан файдалану ил оборонасын һәм дәүләт иминлеген тәмин итү, жир асты байлыктарынан нәтижәле файдалану һәм аларны саклау, әйләнә-тирә мохитне саклау максатларында чикләнергә яисә тыелырга мөмкин.

Торак пунктлар һәм территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар территорияләрендә жир асты байлыктарынан файдалану халыкның торышы һәм сәламәтлеге иминлеге, әйләнә-тирә мохитне саклау куркынычы тудырырга, тау эшкәртмәләренә, бораулау скважиналарының һәм жир асты байлыктарынан файдалануга бәйлә башка корылмаларның сакланышын да кертәп, биналарның һәм корылмаларның сакланышын булдырырга мөмкин булган очракларда чикләнергә яисә тыелырга мөмкин.

Махсус сакланылучы табигать территорияләрендә жир асты байлыктарынан файдалану аларның территорияләрен махсус саклау режимы нигезендә гамәлгә ашырыла.

«Жир асты байлыклары турында» 1992 елның 21 февралендәге 2395-1 номерлы Россия Федерациясе Законының 25 статьясы нигезендә файдалы казылмалар ятмалары майданнарын төзү, шулай ук жир асты корылмалары урнашкан урыннарда жир асты байлыктарының дәүләт фонды яисә аның территорияль органнары һәм дәүләт тау күзәтчелеге органнары рөхсәте белән бары тик файдалы казылмалар чыгару мөмкинлеге яисә төзелешнең икътисадый максатчанлыгы исбатлану шартларында гына урнаштыру рөхсәт ителә.

Файдалы казылма ятмалары майданнарын үз белдеге белән төзү житештерелгән чыгымнарны һәм территорияне рекултивацияләү һәм төзелгән объектларны сүтү чыгымнарын каплаусыз туктатыла.

12. Дала Зәе елгасының аеруча саклана торган табигый территориясе.

«Яңа Нәдер авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясе буенча Дала Зәе елгасы ага, ул ТАССР СМНЫҢ 1978 елның 10 гыйнварындагы 25 һәм ТР МКның 2005 елның 29 декабрендәге 644 номерлы карарлары нигезендә төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле территориясен саклау режимын, шулай ук законда билгеләнгән тәртиптә су саклау зоналарын куллану режимын үтәү таләп ителә.

13. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2000 елның 13 октябрендәге 730 номерлы карары белән расланган махсус сакланыла торган табигый территорияләр өчен планлаштырыла торган резерв жир кишәрлеге.

Аеруча саклана торган табигый территорияләр өчен планлаштырыла торган резерв жир участкалары территориясендә табигый комплексларга һәм аларның компонентларына тискәре йогынты ясый торган теләсә нинди эшчәнлек жайга салына, шул исәптән тьюлар да:

- жирләрне сөрү (сөрүдән тыш);
- шартлаткыч эшләр;
- торак пунктлар территорияләреннән тыш, дәүләт (республика һәм коммуналь) милкендәге предприятиеләрне (объектларны) хосусыйлаштыру;
- гидромелиоратив һәм ирригация эшләре үткөрү, геологик эзләнүләр һәм файдалы казылмалар чыгару;
- биналар һәм корылмалар, юллар һәм труба үткөргечләр, электр тапшыру линияләре һәм башка коммуникацияләр (торак пунктлар территорияләреннән тыш) төзү;;

чикләнү:

- төп кулланылыштагы кисү (билгеләнгән тәртиптә исәп-хисап урман кисүне яңадан раслап);
- арендага бирү, ТР Урман хужалыгы министрлыгы белән килештереп жир бүлеп бирү.

Башка хужалык эшчәнлегә бары тик дәүләт экологик экспертизасының уңай бәяләмәсе булганда гына рәхсәт ителә.

28 Статъя. Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары өчен билгеләнгән күчемсез милекне куллану чикләүләрен тасвирлау.

Тиешле карталарга һәм регламентларга рәсми расланган документларны эшләү һәм статус бирү буенча әлегә статъяга әлегә кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибендә күрсәтелгән документлар кертелә.

Статъя 29. Зоны действия публичных сервитутов.

Границы зон действия публичных сервитутов отображаются в проектах межевания территорий поселения и указываются в градостроительных планах земельных участков.

12 бүлек. *Шәһәр төзелеше регламентлары тарафыннан кагылмый торган төп жирләрне билгеләү, аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми.*

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында (әлегә Кагыйдәләрнең II Өлеше) территорияль зоналардан, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналардан тыш, шәһәр төзелеше регламентлары гамәленә кагылмаган төп территорияләр һәм жирләр күрсәтелә, аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми – махсус сакланыла торган табигый территорияләр, урман фонды жирләре, шәһәр урманнары һәм башкалар.

Әлегә бүлектә гомуми файдаланудагы төп территорияләр һәм жирләрнең билгеләнеше тасвирламасы бар, аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми.

Яңа Нәдер авыл жирлегә муниципаль берәмлегә территориясенә шәһәр төзелеше зоналашуы картасында гомуми файдаланудагы территорияләр һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән һәм таратылмый торган жирләр бүленергә мөмкин:

Билгеләнешләр	Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган гомуми файдаланудагы төп территорияләр һәм жирләрнең атамасы
ЗВФ	Су фонды жирләре
ЗЛФ	Урман фонды жирләре
ДПИ	Файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жир кишәрлекләре

ЛО

Авыл хужалыгы жирлөре

30 статья. *Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән гомуми файдаланудагы төп территорияләрне һәм жирләрне билгеләү.*

ЗВФ. Су фонды жирлөре.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы 6 өлеше нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары өске сулар белән капланган жирләр өчен билгеләнми, ә алардан файдалану Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

ЗЛФ. Урман фонды жирлөре.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы 6 өлеше нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары урман фонды жирләрне (торак пункт чикләреннән тыш) карата билгеләнми, ә алардан файдалану Россия Федерациясе Урман кодексы нигезендә Россия Федерациясе дәүләт хакимиятенә һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

ДПИ. Файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жир кишәрлекләре.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы 4 өлешенә 4 пункты нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жир кишәрлекләре өчен таратылмый. Шәһәр төзелеше регламентлары кагылмый торган жир кишәрлекләрен куллану вәкаләтле органнар тарафыннан федераль законнар нигезендә билгеләнә.

СУ. Авыл хужалыгы жирлөре зонасы.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы 6 өлеше нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирлөре өчен билгеләнми. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрен куллану вәкаләтле органнар тарафыннан федераль законнар нигезендә билгеләнә.

Яңа Нөдер авыл жирлеге башлыгы

С.М. Миннебаев